

ympäristölautakunta

Aika 10.06.2026 klo 18:00 -**Paikka** Sinen Talo, Lusi**Käsiteltävät asiat**

Asia	Otsikko	Sivu
27	Ajankohtaiskatsaus	3
28	Lausunto Vaasan hallinto-oikeudelle Heinolan lupa- ja valvontalautakunnan päätöksestä (10.12.2025 § 80) tehtyyn valitukseen, hulevesien johtaminen naapurin putkiojaan kiinteistöllä 111-401-1-80	4
29	Maa-aineslupapäätös, Toivo Niemisen perikunta, Metsä-Alho 781-409-6-715, Sysmä	8
30	Maa-aineslupa, Sirpa ja Jukka Heinonen, Soraharju 781-409-6-768, Sysmä	28
31	Päätös yhteiskäsittelyluvan muuttamisesta, Destia Oy, Karjosilta 781-410-6-97, Sysmä	48
32	Kevätkatselmusten 2026 yhteenveto	64
33	Lausunto Lupa- ja valvontavirastolle liittyen Versowood Oy:n Vierumäen puunkyllästämön ympäristölupahakemukseen	66
34	Ympäristöluvan rauettaminen, Keihäsniemen kivenmurskaus, 81-404-3-253, Hartola, Pekka Carlson	71
35	Viranhaltijapäätökset	73
36	Päätöksiä ja tiedoksiantoja	74

Heinolassa 4.6.2026

Kai Pynnönen
Ympäristölautakunnan puheenjohtaja

Aika 10.06.2026 klo 18:00 -

Paikka Sinen Talo, Lusi

Osallistujat

	Nimi	Tehtävä
Läsnä	Pynnönen Kai	puheenjohtaja
	Karnaattu Markku	varapuheenjohtaja
	Depner Miikka	jäsen
	Karola Lilli	jäsen
	Kotolahti Veikko	jäsen
	Mäentalo Lasse	jäsen
	Mällönen-Valkeinen Irja	jäsen
	Nurmia Mari	jäsen
	Palm Ismo	jäsen
	Ronkainen Anne	jäsen
	Simpanen Sallamaari	jäsen
	Tervala Sanna-Kaisa	jäsen
	Vastamäki Jari	jäsen
Muu	Rajajärvi Jouko	kaupunginhallituksen edustaja
	Houhala Keijo	esittelijä
	Laitinen Tarja	esittelijä
	Mara Juha	esittelijä
	Laakkonen Maria	pöytäkirjanpitäjä
	Parkkonen Jari	kaupunginjohtaja
	Lehtimäki Kirsi	kaupunginhallituksen puheenjohtaja

Pöytäkirjanpitäjä Tämän kokouksen pöytäkirjanpitäjänä toimii Maria Laakkonen.

Laillisuus ja päätösvaltaisuus

Päätös:

Pöytäkirjan tarkastus

Päätös: Pöytäkirjan tarkastajiksi valittiin

27. Ajankohtaiskatsaus

luvaltk

Päätös

Esittelijä johtava rakennustarkastaja Juha Mara

Päätösehdotus Ympäristölautakunta päättää merkitä annetun ajankohtaiskatsauksen tiedoksi.

Valmistelija johtava rakennustarkastaja Juha Mara, p. 044 797 8572,
etunimi.sukunimi@heinola.fi

Valmistelu Kaupunkiympäristöjohtaja, johtava rakennustarkastaja ja ympäristöpäällikkö selostavat lautakunnalle ajankohtaisia asioita.

28. Lausunto Vaasan hallinto-oikeudelle Heinolan lupa- ja valvontalautakunnan päätöksestä (10.12.2025 § 80) tehtyyn valitukseen, hulevesien johtaminen naapurin putkiojaan kiinteistöllä 111-401-1-80

ympltk 10.06.2026
1038/11.02.02/2025

Päätös

Esittelijä ympäristöpäällikkö Laitinen, Tarja

Päätösehdotus Ympäristölautakunta päättää antaa valmistelutekstissä olevan lausunnon Vaasan hallinto-oikeudelle vastauksena valitukseen lupa- ja valvontalautakunnan päätöksestä 10.12.2025 § 80.

Toimivalta Hallintosääntö (3.2.2026 alkaen) 23.4 §
Vesilaki (587/2011) 5 luku 5 §

Valmistelija ympäristönsuojelutarkastaja Kristiina Myller, p. 050-565 1397,
etunimi.sukunimi@heinola.fi

Valmistelu Heinolan kaupugin lupa- ja valvontalautakunta päätti kokouksessaan 10.12.2025 § 80, ettei hakemusta hulevesien johtamiseen naapurin putkiojaan tutkita. Päätöksen perusteluna on ollut se, että hakemus on ollut puutteellinen eikä sitä ole täydennetty asian ratkaisemisen kannalta merkittävien tietojen osalta, viranomaisen pyynnöistä huolimatta. Hakija on valittanut päätöksestä Vaasan hallinto-oikeuteen 14.1.2026 ja Vaasan hallinto-oikeus pyytää ympäristölautakunnalta lausuntoa valitukseen (diaarinumero 62/2026).

Lausunto Heinolan lupa- ja valvontalautakunnan päätöstä (10.12.2025 § 80) ei tule kumota. Päätöksen perustelut ja asian käsittely käyvät ilmi päätöksestä. Vesilain (587/2011) 11 luvun 5 §:n mukaisesti, jos hakemus on puutteellinen tai asian ratkaiseminen edellyttää erityistä selvitystä, hakijalle on varattava tilaisuus täydentää hakemusta viranomaisen asettamassa määräajassa uhalla, että asia voidaan muutoin jättää tutkimatta.

Hakemusta on pyydetty täydentämään kahdesti (täydennyspyyntö 13.8.2025, määräpäivä 5.9.2025; lisätäydennyspyyntö 24.9.2025, määräpäivä 9.10.2025). Täydennyspyynnöt ovat olleet yksilöityjä ja niistä on käynyt ilmi, mitä tietoja pyydetään täydentämään. Täydennyspyyntöihin on asetettu riittävät määräajat asian laatuun nähden. Täydennyspyynnöistä on myös käynyt ilmi, että puutteellinen hakemus voidaan jättää tutkimatta, jos sitä ei täydennetä viranomaisen asettamassa määräajassa.

Täydennyspyynnöissä on ilmoitettu osoite sekä sähköpostiosoite, joihin täydennykset tulee toimittaa kirjallisena kunnan ympäristönsuojeluviranomaiselle. Asian käsittelyssä on menetelty hallintolain (434/2003) 22 §:n mukaisesti.

Vesilain (587/2011) 5 luvun 9 §:n 2 momentin mukaan oikeus johtaa vettä toisen putkiojaan voidaan myöntää vain, mikäli veden poisjohtaminen ei ole muutoin mahdollista ilman kohtuuttomia kustannuksia. Jotta kustannusten kohtuuttomuutta voidaan arvioida, tulee hakemuksessa esittää muiden hulevesien poisjohtamisen vaihtoehtojen kustannusarviot ja/tai selvitys siitä, ettei poisjohtaminen muilla tavoin ole mahdollista.

Kiinteistön hulevesien johtamiselle on todettu olevan muitakin tapoja kuin johtaminen sade- ja hulevesikaivosta ylivuotoputkella naapurikiinteistön 111-401-1-1 alueella olevaan putkiojaan. Vaihtoehtoisia ratkaisuja ovat esimerkiksi hulevesien imeyttäminen kiinteistöllä Heinolan kaupungin rakennusjärjestyksen (Heinolan kaupungin valtuusto 3.6.2019, voimassa 16.7.2019 alkaen) 20 §:n mukaisesti tai hulevesien johtaminen kunnan hulevesijärjestelmään ja viranomaisen osoittamaan rajakohtaan alueidenkäyttölain (132/1999) 13 a luvun 103 §:n f-h kohtien mukaisesti.

Hakija on perustellut hulevesien imeyttämisen olevan kiinteistöllä mahdotonta, koska kiinteistön asfaltoidun pinta-alan osuus on suuri sekä sillä, että alueelle kertyy hulevesiä myös Tekeväntieltä. Hulevesien johtaminen kunnan hulevesijärjestelmään (Tekeväntien suuntainen avo-oja) on perusteltu olevan haasteellista liian pienen korkeuseron/kaatoprosentin takia. Jälkimmäisestä johtamistavasta ei kuitenkaan ole esitetty kirjallista kustannusarviota pyynnöstä huolimatta.

Valituksessaan hakija esittää, että on antanut suullisesti edellytetyt tiedot (kustannusarviosta hulevesien johtamisesta kaupungin osoittamaan kohtaan) puhelinkeskustelussa Heinolan kaupungin ympäristöpäällikön kanssa. Hakija (valittaja) ei ole tehnyt pyyntöä suullisen selvityksen tekemisestä eikä esittänyt, että kirjallinen menettely tuottaisi kohtuuttomia vaikeuksia. Tämän lisäksi asia on laitettu vireille kirjallisesti ja hakemuksen täydennykset on toimitettu kirjallisesti, joten viranomaisen ei ole erikseen varannut tilaisuutta esittää puuttuvia selvityksiä suullisesti, vaan ne on edellytetty toimittamaan viranomaiselle kirjallisesti.

Tämä käy ilmi myös täydennyspyynnöistä ja siitä on ohjeistettu myös puhelinkeskusteluissa. Puhelinkeskustelussa esitettyä kustannusarviota, jota ei ole perusteltu eikä eritelty, ei voida pitää riittävänä selvityksenä kustannuksista tai niiden kohtuuttomuudesta. Tämän lisäksi on arvioitu, että puhelinkeskustelussa esitetty kustannusarvio on epärealistinen ja epäluotettava hankkeen laajuuteen nähden.

Kunnan ympäristönsuojeluviranomaisen näkemyksen mukaan hakija ei ole esittänyt riittäviä tietoja vesilain mukaisen päätöksen tekemiseksi. Jotta asia (oikeus johtaa vettä toisen putkiojaan) voitaisiin ratkaista, tulee veden johtamisen muiden vaihtoehtojen kustannusten kohtuuttomuus pystyä arvioimaan. Kustannusten kohtuuttomuutta ei voida arvioida, mikäli hakemuksessa ei esitetä riittävää selvitystä muiden vaihtoehtojen kustannuksista.

Hakijalle on annettu mahdollisuus täydentää kirjallista hakemusta sekä yksilöity hakemuksen puutteellisuus. Hakija on kuitenkin ilmaissut, että kustannusarvio on hänen mielestään tarpeeton, eikä aio sellaista toimittaa. Viranomainen ei voi tehdä päätöstä, joka perustuu puutteelliseen selvitykseen, joten tästä syystä hakemus on tullut jättää tutkimatta. Päätöstä ei tule kumota eikä palauttaa lautakunnan käsittelyyn, koska hakija on selkeästi osoittanut, ettei aio toimittaa puuttuvia tietoja. Tästä syystä asian käsittelyn jatkamiselle tai päätöksenteolle ole edellytyksiä.

Asian käsittelystä perittyä maksua (530 euroa) ei tule kumota. Vesilain (587/2011) 18 luvun 12 §:n mukaisesti asian käsittelystä kunnan ympäristönsuojeluviranomaisessa voidaan periä maksu. Kunnalle perittävän maksun suuruus määrätään kunnan hyväksymän taksan mukaisesti.

Heinolan kaupungin lupa- ja valvontalautakunnan hyväksymää (15.4.2020 § 24) ympäristönsuojelun taksaa (1.5.2020 alkaen) sovelletaan ja sen mukainen maksu peritään vesilain (587/2011) mukaisten asioiden käsittelystä. Ympäristönsuojelun taksan 3 § mukaan asioiden käsittelystä perittävät maksut määräytyvät niiden käsittelyyn kuluneen ajan perusteella tuntitaksalla 53 euroa/tunti. Taksan mukaisesti maksu peritään myös silloin, kun asian käsittely raukeaa ja viranomainen on ryhtynyt oleellisiin toimiin asian käsittelemiseksi.

Hakemuksen käsittelyyn on käytetty 10 tuntia, jolloin maksuksi on määräytynyt 530 euroa. Hakemuksen käsittelyaikaan on huomioitu hakemuksen (25.9.2024) läpikäyminen, täydennyspyyntöjen (13.8.2025, 24.9.2025) valmistelu ja lähettäminen, täydennysten (2.9.2025, 11.9.2025, 9.10.2025) käsittely, maastokäynti (27.8.2025) ja päätösehdotuksen (10.12.2025) valmistelu. Asian käsittelystä peritty maksu on vesilain ja kunnan hyväksymän ympäristönsuojeluviranomaisen taksan mukainen, eikä maksun kumoamiselle ole perusteita.

Heinolan kaupunkia ei tule velvoittaa maksamaan valittajan oikeudenkäyntikuluja ja tämä valittajan vaatimus tulee hylätä perusteettomana.

10.06.2026

Valituskirjelmässä esitetyt vaatimukset ovat perusteettomia ja valitus tulee hylätä kokonaisuudessaan. Valituksessa ei ole esitetty mitään uusia tietoja, jotka muuttaisivat asian käsittelyä tai lupa- ja valvontalautakunnan tekemää päätöstä. Asian käsittelystä on voitu periä kunnan hyväksymän taksan mukainen maksu. Hakemus on ollut olennaisilta osin puutteellinen, eikä sitä ole täydennetty viranomaisen pyynnöistä huolimatta. Lautakunnan on tullut jättää oleellisilta osin puutteellinen hakemus tutkimatta eikä täten lautakunnan tekemää päätöstä (10.12.2025 § 80) tule kumota.

Tiedoksianto

virallinen ote

vaasa.hao@oikeus.fi

29. Maa-aineslupapäätös, Toivo Niemisen perikunta, Metsä-Alho 781-409-6-715, Sysmä

ympltk 10.06.2026
44/11.01.08/2026

Asia Päätös maa-aineslain 4 §:n mukaisesta hakemuksesta, joka koskee soran ja hiekan ottoa kiinteistöllä Metsä-Alho 781-409-6-715

Hakija Toivo Niemisen perikunta
Marjoniementie 252
19370 Nuoramoinen

Yhteyshenkilö uomo Nieminen

Lautakunnan ratkaisu

Päätös

Esittelijä ympäristöpäällikkö Laitinen, Tarja

Päätösehdotus Ympäristölautakunta päättää, että Toivo Niemisen perikunnalle myönnetään maa-aineslain 4 §:n mukainen maa-ainesten ottolupa Sysmän Nuoramoisten kylään tilalle Metsä-Alho 781-409-6-715 edellyttäen, että toimintaa harjoitetaan hakemuksessa ja ottamissuunnitelmassa esitetyn mukaisesti, ellei lupamääräyksissä toisin määrätä.

Luvan hakemisen perusteet

Maa-aineslaki (555/1981) 4 §

Toimivalta Toimivaltainen viranomainen on maa-aineslain 7 §:n mukaan kunnan ympäristönsuojeluviranomainen. Heinolan kaupungin 3.2.2026 alkaen voimassa olevan hallintosäännön mukaan ympäristönsuojeluviranomaisena toimii ympäristölautakunta.

Valmistelija ympäristönsuojelutarkastaja Emma Husu, p. 044 713 4529,
etunimi.sukunimi@heinola.fi

Lupamääräykset Yleiset määräykset

1. Lupa maa-ainesten ottamiseen myönnetään kymmeneksi (10) vuodeksi siten, että luvan voimassaoloaikana maa-aineksia saa ottaa ottamissuunnitelman osoittamalla 1,5 hehtaarin suuruisella alueella enintään 55 372 m³ktr.(MAL 3 §, 11 §)

2. Ottamisalue tulee merkitä maastoon ennen ottamistoimintaan ryhtymistä riittävän pysyvillä ja näkyvillä paaluilla ja alueella tulee asentaa ottamisen edetessä riittävästi korkomerkkejä oton pohjatason seuraamiseksi. Nykyiset korkomerkit tulee tarvittaessa päivittää vastaamaan nykyistä N2000 korkeusjärjestelmää. (MAL 3 §, 11 §, MAA 7 §)
3. Maa-ainesten oton saa aloittaa vasta alkutarkastuksen jälkeen. Alkutarkastuksen ajankohdasta on sovittava valvontaviranomaisen kanssa. Tarkastuksella tarkastetaan mm. ottamisalueen merkintä maastoon, korkeusmerkintöjen riittävyys. Vakuuden tulee olla asetettuna ennen alkutarkastusta. (MAA 7 §)
4. Maa-ainesten ottamisen alin syvyys saa ulottua enintään tasoon +102,26 (N2000), kuitenkin siten, että maa-aineksen ottamisen alin taso tulee olla vähintään neljä (4) metriä ylimmän pohjavesipinnan yläpuolella. Mikäli pohjaveden pinnan tarkkailussa havaitaan pohjaveden pinta ennalta arvioitua ylemmällä tasolla, tulee alin ottotaso määritellä niin, että 4 metrin suojakerros toteutuu. Maa-ainesten ottajan tulee tarvittaessa selvittää kaivauksen pohjan taso ulkopuolisella mittauksella. (MAL 3 §, 11 §, MAA 7 §)
5. Ottamisen aikana muodostuvat jyrkät rinteet on merkittävä selkeästi ja varustettava esimerkiksi suojaköydellä tai lippusiimalla. Putoamisvaarasta on varoitettava näkyvästi. (MAL 11 §)
6. Luvan haltija vastaa maa-ainelain 9 §:n mukaisista velvoitteista, jotka maa-ainesten ottamisesta saattavat aiheutua. (MAL 9 §)
7. Alueella ei saa varastoida, haudata tai polttaa jätteitä. (MAL 11 §, JL 13 §)
8. Toiminnassa mahdollisesti syntyvät jätteet sekä vaaralliset jätteet tulee varastoida ja käsitellä asianmukaisesti sekä toimittaa paikkaan, jolla on lupa vastaanottaa kyseistä jätettä. Alueella ei saa säilyttää jätteitä tai toimintaan kuulumatonta tavaraa. Toiminnanharjoittaja vastaa alueen siisteydestä. (MAL 11 §, JL 13 §)

Melu ja pöly

9. Toiminnasta aiheutuva melutaso ei saa ylittää vakituisen asumiseen käytettävillä kiinteistöillä ulkona melun A-painotetun ekvivalenttitason (L_{Aeq}) päiväohjearvoa (klo 7–22) 55 dB. Loma-asumiseen käytettävillä kiinteistöillä toiminnan aiheuttama melutaso ei saa ylittää ulkona melun A-painotetun ekvivalenttitason päiväohjearvoa 45 dB. Kaikkein

meluavimpia työvaiheita tulee välttää lintujen pesintäkauden aikana. Tarvittaessa ympäristönsuojeluviranomainen voi vaatia suoritettavia mittauksia. (VNp 993/1992 2§)

10. Toiminnasta ei saa aiheutua kohtuutonta pölyhaittaa asutukselle. Pölyhaittojen estämiseksi ottamisaluetta ja ottamisalueen kuljetusreittejä on tarvittaessa kasteltava. Pölynsidonnassa ei saa käyttää suolausta. Tarvittaessa ympäristönsuojeluviranomainen voi vaatia suoritettavia mittauksia. (VnA 79/2017 4§, VnA 800/2010 4 §)

Maaperän, pohja- ja pintavesien ja luontoarvojen suojele

11. Alueella ei saa huoltaa tai pestä koneita tai laitteita. Alueella käytettävien aineiden, koneiden ja laitteiden sijoitus- ja säilytyspaikat on rakennettava ja toiminta järjestettävä niin, ettei toiminnasta voi aiheutua maaperän tai pohjaveden pilaantumisen vaaraa. Polttoainesäiliöiden ja seulontalaitteistojen vuotojenhallinta tulee järjestää kaksinkertaisen suojauksen periaatteen mukaisesti.

Tankkauspaikka on rakennettava siten, että mahdolliset vuodot eivät pääse leviämään maaperään tai pohjaveteen. Maaperä tulee suojata HDPE kalvolla ja kalvo tulee olla reunoilta korotettu. Tiivistysrakenteen päälle kertyvät vedet on kerättävä ja johdettava hallitusti siten, että pinta- tai pohjaveden pilaantumisriskiä ei aiheudu. Polttoainesäiliön tulee olla kaksoisvaipallinen tai kiinteä valuma-altaallinen säiliö. Polttoainesäiliö tulee olla kuntotarkastettu. Polttoainesäiliötä saa säilyttää alueella vain tarvittaessa.

Tankkaus tulee tapahtua tankkauspaikan HDPE kalvon päällä ja lisäksi tankkauskohta tulee suojata imeytysmatolla tai vastaavalla tankkauksen ajan. Tankkaustilanteeseen tulee varata riittävästi imeytysaineita ja alkusammutuskalusteita. Alueella ei saa varastoida pysyvästi polttoaineita.

Vaihtoehtoisesti tankkaukset tulee suorittaa jo suojatulla tukitoiminta-alueella. (MAL 11 §)

12. Ottamisalueen länsiosaan tulee asentaa uusi pohjaveden pinnankorkeuden ja laadun seurantaan soveltuva havaintoputki ennen ottamistoiminnan jatkamista alueella. Putken tulee olla muovinen (PEH Ø 50 mm) pohjaveden havaintoputki ja sen tulee olla lukittavissa. Ennen pohjaveden havaintoputken asentamista tulee esittää suunnitelma putken sijainnista ja toteutustavasta hyväksyttäväksi kunnan ympäristönsuojeluviranomaiselle. Sijoittamisessa tulee huomioida pohjaveden virtaussuunnat ja putken asentaminen

riittävän syvälle. Putkikortti on toimitettava valvontaviranomaiselle putken asentamisen jälkeen.

13. Maa ainesten oton vaikutuksia pohjaveden laatuun tulee seurata uudesta havaintoputkesta vuosittain ja tiedot tarkkailun tuloksista tulee toimittaa Lupa- ja valvontaviraston lausunnossa 15.4.2026 olleen liitteen ohjeen mukaisesti. (Lupa- ja valvontavirasto 15.4.2026, Liite 1. Pohjaveden tarkkailutulosten toimittaminen).

Lisäksi pohjaveden pinnan korkeutta ottamisalueella tulee seurata vähintään kolmen kuukauden välein tehtävin mittauksin (helmi-, touko-, elo- ja marraskuussa). Pohjaveden korkeuden tarkkailua tulee tehdä kaikista alueella olevista sekä uudesta asennettavasta putkesta.

Ottamisalueen länsiosan havaintoputkesta tulee hakemuksessa esitetyn vuosittaisen suppean pohjavesitarkkailun (KMn04-luku, pH-luku, sähkönjohtavuus, sameus ja mineraaliöljyt) lisäksi ottaa laajempi pohjavesinäyte ennen maa-ainestenoton jatkamista, kolmen vuoden välein toiminnan aikana sekä toiminnan päätyttyä. Laajasta näytteestä tulee analysoida ainakin haju, sameus, väri, pH, happi, permanganaattiluku/TOC, sähkönjohtavuus, rauta, mangaani, sulfaatti, nitraatti, kloridi, kokonaiskovuus, alkaliniteetti, mineraaliöljyt, polttoaineöljyhiilivedyt ja haihtuvat hiilivedyt.

Mikäli alle 200 metrin etäisyydellä ottoalueesta sijaitsee talousvesikaivoja, tulee niiden laatu tutkia laajan pohjavesinäytteen mukaisesti ennen ottotoiminnan jatkamista.

Vedenlaatunäytteet tulee olla asiantuntevan näytteenottajan ottamia ja näytteenoton tulee vastata laboratorion laatukriteerejä (sertifioitu/akkreditoitu). Vuosittaiset tulokset tulee toimittaa tiedoksi kunnan valvontaviranomaiselle sekä Lupa- ja valvontavirastolle (kirjaamo(at)lvv.fi). Lisäksi tulokset tulee toimittaa sähköisesti ympäristöhallinnon pohjavesitietojärjestelmään (POVET/PISARA). Toiminnanharjoittajan tulee sopia sähköisestä tiedonsiirrosta vesinäytteitä analysoivan laboratorion kanssa.

Lupaviranomainen voi tarvittaessa määrätä muuttamaan pohjavedentarkkailua tilanteissa, missä saatujen tulosten perusteella muuttaminen on perusteltua ja tarpeellista tai valtion viranomainen antaa uuden pohjavesitarkkailuohjeen. (MAL 11 §, MAA 6 §)

14. Moottoripyörillä ajaminen avoimella soranottoalueella on kielletty.
15. Jälkihoidon ja pohjaveden tilan seuranta tulee jatkaa vähintään kolme (3) vuotta ottamisen päätyttyä. Tarvittaessa jälkihoitoa tulee tukea lisäkylvöillä.

Maisemointi ja jälkihoitotyöt

16. Ottamistoiminnan päätyttyä ottamisalueen reunat tulee luiskata hakemuksen mukaisesti kaltevuuteen 1:3 tai loivemmaksi. Mahdolliset varastokasat tulee sijoittaa niin, etteivät ne estä jälkihoidon toteuttamista. (MAL 11 §)
17. Pohjatasolle ja luiskiin tulee levittää noin 15 cm vahvuinen kerros hiekkaa. Hiekkakerroksen päälle levitetään noin 5 cm vahvuinen kerros humusta, joka sekoitetaan hiekkakerroksen pintaosaan. Hiekkaisella maalla humus sekoitetaan suoraan pohjamaan pintaosaan. Kasvualustalle kylvetään alueelle luonteenomaisia kasvilajeja tai nurmikkoa. Puustoksi tulee istuttaa sekametsää.
18. Ottamisalue tulee jälkihoitaa ottamisen edetessä tai välittömästi ottamisen päätyttyä. Maisemointityöt on hoidettava luvan voimassaolon aikana.
19. Mikäli jälkihoitotöissä ilmenee tarve käyttää muualta tuotuja maa-aineksia, tulee ne hyväksyttävä ensin ympäristönsuojeluviranomaisella. (MAL 11 §)

Häiriötilanteet ja muut poikkeustilanteet

20. Vahinko- ja onnettomuustilanteiden varalle on laitosalueella oltava riittävä määrä imeytys- ja torjuntamateriaalia. Vuotoina ympäristöön päässeet polttoaineet ja muut haitalliset aineet on välittömästi kerättävä talteen. Vahinko- ja onnettomuustilanteista on ilmoitettava Heinolan kaupungin ympäristönsuojeluviranomaiselle. (JL 13 §, VnA 800/2010 12 §, MAL 11 §)
21. Laitoksen henkilökunta, aliurakoitsijat ja muut alueella työskentelevät tulee perehdyttää tämän luvan ehtoihin. (MAL 11 §)

Toiminnan raportointi

22. Luvan haltijan tulee vuosittain tammikuun loppuun mennessä ilmoittaa edellisenä vuonna otetun maa-aineksen määrä ja laatu lupaviranomaiselle. Tiedot tulee ilmoittaa suoraan sähköiseen NOTTO-järjestelmään. (MAL 11 §, MAA 9 §)

Toiminnan lopettaminen

23. Kun maa-ainesten ottaminen on päättynyt tai luvan voimassaoloaika on kulunut umpeen, on alueella pidettävä lopputarkastus. Ennen lopputarkastusta on hakijan toimitettava valvontaviranomaiselle alueen loppumittauspöytäkirja, josta käyvät ilmi alueen pohjan taso ja otetun alueen laajuus. Maa-ainestuluvan haltijan on pyydettävä tässä tarkoitettua lopputarkastusta. (MAL 3, 11 §, MAA 7 §)

PÄÄTÖKSEN PERUSTELUT

Luvan myöntämisen edellytykset

Hakemuksessa on esitetty asianmukaiset suunnitelmat ja riittävät selvitykset lupaharkinnan tekemiseksi. Maa-ainestulvain 6 §:n mukaan lupa maa-ainesten ottamiseen on myönnettävä, jos asianmukainen ottamissuunnitelma on esitetty eikä ottaminen tai sen järjestely ole ristiriidassa 3 §:ssä säädettyjen rajoitusten kanssa.

Ottamissuunnitelman ja lupapäätöksen määräysten mukaan toimittaessa ottamisesta ei ennalta arvioiden aiheudu kauniin maisemakuvan turmeltumista, luonnon merkittävien kauneusarvojen tai erikoisten luonnonesiintymien tuhoutumista, huomattavia tai laajalle ulottuvia vahingollisia muutoksia luonnonolosuhteissa eikä tärkeän tai muun vedenhankintakäyttöön soveltuvan pohjavesialueen veden laadun tai antoisuuden vaarantumista.

Alueella ei ole kaavallisia esteitä luvan myöntämiseksi. Kun toimitaan hakemuksen, ottamissuunnitelman ja tehdyn lupapäätöksen määräysten mukaisesti, ottamisen vahingollinen vaikutus ja haitta luontoon ja maisemakuvaan jää mahdollisimman vähäiseksi.

Toiminta sijoittuu alueelle, jolle on jo aiemmin myönnetty lupa maa-ainesten ottamiseen. Kyseessä ei ole uusi toiminta, eikä kaivualueen merkittävä laajentaminen. Toiminta ei sijoitu luonnontilaiselle alueelle. Toiminnan aloittaminen ei siten aiheuta merkittävää muutosta alueen käyttöön tai ympäristöön.

Asiasta saadut lausunnot on otettu huomioon lupamääräyksissä.

Lupamääräysten yksilöidyt perustelut

Kokonaisottomäärä, ottamisaika ja ottamisalue ovat hakemuksen mukaiset. Määräys toiminnan laajuudesta on ollut

tarpeen antaa, ettei toiminnasta aiheudu kohtuutonta haittaa ympäristölle. (Määräys 1)

Ottamisalue tulee merkitä näkyvästi maastoon, jotta voidaan varmistua, että ottotoiminta pysyy suunnitelluissa rajoissa. Määräys on annettu toiminnan valvomiseksi. (Määräys 2)

Aloitustarkastus on tarpeen otolle asetettujen aloitusehtojen toteutumisen tarkistamiseksi. (Määräys 3)

Määräys ottosyvyydestä on tarpeen, jotta voidaan seurata ottamisen ja velvoitteiden toteutumista ottoalueella. Ottamissuunnitelmassa on mainittu ottamistason olevan sama kuin edellisessä luvassa, mutta edellisen luvan mukainen alin ottotason on ollut +102 N60-korkeusjärjestelmässä, mikä tarkoittaa, että nyt haettu ottamistaso on 0,26 m alempana kuin päättyneessä luvassa minkä vuoksi määrätty alin ottotaso on hakemuksesta poiketen + 102,26 (N2000). (Määräys 4)

Jyrkkien rinteiden merkinnällä varmistetaan, ettei niistä aiheudu vaaraa maastossa kulkeville. (Määräys 5)

Maa-ainelain 9 §:n mukaan kiinteistön omistajalla ja haltijalla on oikeus saada maa-ainesten ottajalta täysi korvaus haitasta, joka maa-ainesten ottamisesta hänelle aiheutuu, jos maa-ainesten ottaminen alentaa viereisen tai lähistöllä sijaitsevan kiinteistön arvoa tai aiheuttaa muuta sellaista vahinkoa tai haittaa kiinteistön käyttämiselle, mitä ei ole pidettävä vähäisenä. (Määräys 6)

Jätteen oikealla käsittelyllä varmistetaan, ettei jätteistä tai niiden käsittelystä aiheudu ympäristön pilaantumisen vaaraa, terveyshaittaa tai alueen roskaantumista. (Määräykset 7 ja 8)

Määräys on annettu toiminnasta mahdollisesti aiheutuvien haittojen ehkäisemiseksi ja rajoittamiseksi. Esitetyt melutasot perustuvat valtioneuvoston päätökseen 993/1992. Määräys meluavimpien työvaiheiden välttämiseksi lintujen pesintäkauden aikana perustuu Lupa- ja valvonta viranomaisen lausuntoon. Tarvittaessa ympäristönsuojeluviranomainen voi vaatia melun mittausta, jolla varmistetaan toiminnan pysyvän annetuissa melurajoissa. (Määräys 9)

Maa-ainesten käsittelystä ja liikenteestä voi syntyä pölyämistä, joka voi aiheuttaa viihtyisyshaittaa lähialueella. Lupamääräys on tarpeen asutukselle mahdollisesti aiheutuvien pölyhaittojen rajoittamiseksi ja todentamiseksi. Asetettu hengitettävien hiukkasten raja-arvo perustuu valtioneuvoston asetukseen ilmanlaadusta (79/2017). Alue sijaitsee luokitellulla pohjavesialueella, joten suolan käyttämisellä voi olla vaikutuksia

pohjavedenlaatuun. Tarvittaessa ympäristönsuojeluviranomainen voi vaatia pölyn mittausta, jolla varmistetaan toiminnan pysyvän annetuissa pölyn raja-arvoissa. (Määräys 10)

Määräys on annettu maaperän ja pohjaveden pilaantumisen ehkäisemiseksi. Koneiden ja laitteiden huolto sekä tankkaus aiheuttavat riskin pohjaveden ja maaperän pilaantumiselle. (Määräys 11)

Määräys uuden pohjaveden seurantaan soveltuvan putken asentamisesta on tarpeen, jotta voidaan varmistaa pohjaveden pinnan korkeuden ja laadun seurannan edustavuus. Määräys perustuu Lupa- ja valvontaviraston lausuntoon. (Määräys 12)

Määräys on annettu toiminnasta aiheutuvien vaikutusten tarkkailua varten ja pohjaveden pilaantumisen ehkäisemiseksi. Tarkkailulla voidaan havaita mahdolliset maa-ainesten ottamisesta aiheutuvat haitat. (Määräys 13)

Moottoripyörillä ajoon avoimella soranottoalueella liittyä kasvanut pohjaveden pilaantumisen vaara, minkä vuoksi on perusteltua kieltä toiminta maa-ainesten ottoalueella. Määräys perustuu lupa- ja valvontaviraston lausuntoon. (Määräys 14)

Määräyksellä varmistetaan, että jälkihoito on asianmukainen sekä kasvillisuus on lähtenyt kasvamaan. Pohjaveden tarkkailu velvoite on annettu pohjaveden suojelemiseksi. (Määräys 15)

Määräyksillä varmistetaan jälkihoidon asianmukaisuus. Luiskaaminen perustuu turvallisuuteen ja yleiseen käytäntöön ja Ympäristöministeriön Maa-ainesten ottaminen- oppaaseen 2023:30. Varastokasojen sijoittelulla varmistetaan, että maisemointi ja jälkihoitotyöt voidaan toteuttaa suunnitellusti. Kasvukerrokset ovat tarpeen, jotta varmistetaan alueen kasvillisuuden kasvu. (Määräykset 16-18)

Määräyksellä ehkäistään luvattomien maankaatopaikkojen syntymistä ja pilaantuneiden maa-aineksien tuomista alueelle. Ympäristönsuojeluviranomainen hyväksyy jokaisen tuodun ulkopuolisin maa-aineksen ja arvio niiden soveltuvuuden. (Määräys 19)

Pilaantumisvaaran ehkäisemiseksi on ollut perusteltua antaa määräys riittävän torjuntakaluston ja torjuntamateriaalin varaamisesta vahinko- ja onnettomuustilanteiden varalle. (Määräys 20)

Luvan ehtojen täyttymisen varmistamiseksi laitoksella toimivan henkilökunnan tulee olla selvillä luvan sisällöstä. Henkilöstön perehdytyksellä voidaan vähentää onnettomuusriskejä. (Määräys 21)

Raportointia koskeva määräys on tarpeen valvonnan ja tarkkailun toteuttamiseksi. (Määräys 22)

Määräys on annettu toiminnan valvomiseksi. Loppukatselmus on tarpeen jälkihoitotöiden toteuttamiseksi. Lopputarkastuksen avulla arvioidaan, voidaanko asetettu vakuus vapauttaa. (Määräys 23)

MAA-AINESLUPAHAKEMUS

Sijainti Ottamisalue sijaitsee Sysmän kunnan Nuoramoisten kylässä tilalla Metsä-Alho 781-409-6-715, Kalkkistentien varressa.

Toimintaa koskevat suunnitelmat, luvat ja alueen kaavoitus

Alue sijaitsee Päijät-Hämeen maakuntakaavassa (2014) osoitetulla maiseman kannalta maakunnallisesti arvokkaalla alueella. Kyseessä on Leenharjun eteläosan kulttuurimaisema, joka on maakunnallisesti arvokas harjumaisema.

Kiinteistöllä on aikaisempi maa-aineslupa, Sysmän kunnan teknisen lautakunnan lupajaosto 6.5.2015, MAL02/2015. Lupa on vanhentunut 5.6.2025.

Alueelta otettava maa-aines on tarkoitus käyttää rakentamisen tarpeisiin.

Tällä suunnitelmalla haetaan lupaa ottamistoiminnan jatkamiseksi.

Nykytilanne ottamisalueella

Ottamispaikan alueen ympäristö on metsää ja tien toisella puolella on maatilakeskus. Lähin asuinrakennus on kaakossa n.120 metrin etäisyydellä vanhan ottoalueen reunasta. Seuraava asuinrakennus on koillisessa noin 300 metrin etäisyydellä vanhasta ottoalueen reunasta. Nykyiseltä ottoalueelta luoteeseen eli ottosuuntaan ei ole asutusta.

Nuoramoisjärveen on n. 3,3 km:n etäisyys linnuntietä pitkin. Alue on 1-luokan pohjavesialuetta, Leenharju (0678111). Pohjaveden pinnankorkeus on mitattu edellisen lupapäätöksen mukaan vuonna 2009 ja se on ollut +96,34 (N60). Vuoden 2014 mittausten mukaan pohjaveden taso on ollut +96,5...+96,8 m. Ottoalueesta kilometri pohjoiseen sijaitsee Hirssilänlähde. Lähteen vedenkorkeus on mitattu syksyllä 1997 ja se on ollut +91,94 (N2000). Lähde on harjun toisella puolella. Ottotaso on +102 mmp, jolloin suojakerros pohjaveteen on yli viisi metriä.

Ottamisalue ei sijaitse luonnonsuojelu- tai Natura 200 alueella eikä sen läheisyydessä ole tällaisia alueita. Ottamisalueella ei ole tiedossa erityisiä luontoarvoja

Alue on ollut metsätalouskäytössä. Pintamaita ja puustoa on poistettu ottamisen edetessä. Ottamisalueen ja Kalkkistentien väliin on jätetty puustoinen suojakaistale. Pintamaat on jo osin kasattu alueen reunoille edellisen luvan aikana.

Toiminnan kuvaus

Ottoalueelta otettava maa-aines on hiekkaa ja soraa. Ottoalueen pinta-ala on 1,5 hehtaaria ja suunnittelualueen ala on neljä hehtaaria. Suunnittelualueella välivarastoidaan pintamaita ottamisen aikana. Ottoalueelta otetaan soraa ja hiekkaa yhteensä 55 372 m³ltr. Olemassa olevalla ottoalueella alin taso on ollut +102 (N2000) ja jota käytetään nykyisessäkin ottosuunnitelmassa ottotasona.

Seula sijoittuu suunnittelualueelle. Muita koneita käytetään mm. pyöräkuormaajaa ja kaivinkonetta.

Luvan voimassaoloajaksi haetaan 10 vuotta luvan lainvoimaiseksi tulosta. Keskimääräinen vuosiotto on odotettavasti noin n. 11 000 m³ltr, jolloin alue on nopeammin loppuun saatettavissa. Mikäli ottomäärä jaetaan kymmenelle vuodelle, niin vuosiottomäärä on laskennallisesti n. 5 537 m³ltr/v. Otto siis voi olla edellä mainittua suurempaa, mutta joka myös nopeuttaa ottamisen loppuun saattamista.

Ottaminen päättyy, kun koko suunnittelualueen pohjataso on saavutettu ja alueen reunat viimeistely suunnitelmapiirustusten mukaisesti.

Kemikaalit

Ottamisalueella ei säilytetä kemikaaleja, kuten polttoaineita. Polttoaineita tuodaan koneisiin peräkärkyllä aina vain tarvittava määrä kerrallaan. Käytettävä tankkauslaitteisto on varustettu sulkuventtiilillä ja maaperä suojataan roiskeilta kaukalolla tai imeytysmatolla. Pääsääntöisesti koneet kuitenkin tankataan alueen ulkopuolella. Huoltoja alueella ei tehdä. Alueella ei myöskään ole tarvetta säilyttää työkoneita, vaan hetkellisesti lyhyiden työjaksojen ajan.

Alueella käytettäviä koneita ovat mm. pyöräkuormaaja, kaivinkone ja seula. Päästöt maaperään voivat aiheutua vain poikkeuksellisissa tilanteissa

Turvallisuus

Ottamisalue ja suunnittelualue merkitään riittäväillä reunamerkinnoilla. Jyrkät rinteet rajataan lippusiimalla ja varoituskylteillä. Työmaa-alueesta laitetaan infokyltit

Jälkihoito

Alue maisemoidaan vaiheittain maa-ainesten ottamisen edetessä. Suunnitelman mukaan luiskataan 1:3. Valmistuneille rinteille levitetään pois kuoritut pintamaat takaisin ja niiden annetaan metsittyä luontaisesti tai istuttamalla. Osittain rintaukset jätetään hoitamatta ns. paahderinteiksi.

Ympäristövaikutukset

Ympäristökuormitusta on pyritty rajoittamaan käyttämällä tarpeen mukaan ympäristön- ja terveydensuojelun kannalta parhaita tekniikoita ja käytänteitä.

Toiminnassa ei synny jätevesiä. Alueella ei ole sosiaalitiloja tai viemäreitä. Hulevedet imeytyvät luontaisesti ympäristöönsä sora-alueella.

Ottaminen järjestetään ja suunnitellaan siten, että vahingollisia muutoksia tai vaikutuksia pohjaveteen ei synny. Siten alueella ei varastoida polttoaineita tai kemikaaleja ja tukitoiminta-alueen maaperä on jo suojattu.

Päästöt ovat vähäisiä, koska toiminta on hyvin pienimuotoista. Pölypäästöjen hallinnassa pölyhaittaa ehkäistään työmaateknisin (varastokasoilla) ja etäisyyskeinoin sekä lisäksi ottoalue on ympäröivää maastoa alempana, joka vähentää pölyn siirtymistä ympäristöön tehokkaasti. Tarvittaessa kuivina jaksoina voidaan työmaatietä ja hiekan käsittelyalueita kastella pölyämisen hallitsemiseksi.

Melu

Seulan aiheuttama melu on vähäistä ja se ei ole impulssimaista. Seula sijoitetaan varastokasojen tai rintausten taakse häiriintyvistä kohteista katsottuna, jolloin sen aiheuttama meluhaitta jää vähäiseksi. Lisäksi naapurusto sijaitsee kaukana. Näin toimien suunnitellusti parhaan käyttökelpoisen tekniikan mukaisesti, toiminnan melutaso jää VNp 993/1992 melutasojen A-painotetun ekvivalenttitason (LAeq) päiväohjearvojen (klo 7 - 22) 55 dB:n alle, impulssimaisuuskorjauksellakin. Yöohjearvoakaan (22 - 7) 50 dB ei ylitetä.

Jätteet

Toiminnassa syntyviä jätteitä voivat olla seulojen verkot tai muut kuluvat metalliosat, jotka toimitetaan asianmukaiseen metallinkeräykseen määrävälein. Vaarallisia jätteitä ei synny. Sekajätteitä voi syntyä lähinnä työntekijöiden toimesta, mutta työntekijät vievät ne pois mukanaan. Muita jätteitä ei synny. Alue pidetään siistinä.

Käyttötarkkailu

Käyttötarkkailua ovat mm. laitteiden ja koneiden kunnan seuranta. Käyttötarkkailussa suoritetaan myös jatkuvaa riskinarviointia, jonka tarkoituksena on ennakoida mahdolliset poikkeukselliset tilanteet, jolloin niihin voidaan puuttua ennen niiden syntymistä. Käyttötarkkailua ovat myös alueen ilmanlaadun visuaalinen seuraaminen ja arviointi sekä äänitasojen kuulonvarainen havainnointi ja arviointi. Alueen siisteyttä tarkkaillaan visuaalisesti ja havaitut epäkohdat korjataan nopeasti.

Vesitarkkailu

Pohjaveden korkeutta ja laatua tarkkaillaan vanhalta alueella sijaitsevasta tarkkailuputkesta. Tarkkailua ehdotetaan suoritettavan seuraavan mukaisesti:

- Pinnan seuranta kaksi kertaa vuodessa.
- Kerran vuodessa
 - o KMnO₄-luku
 - o pH-luku
 - o Sähkönjohtavuus
 - o Sameus
 - o Mineraaliöljy

ASIAN KÄSITTELY

Vireille tulo

Maa-aineslupahakemus on saapunut Heinolan kaupungin ympäristönsuojeluun 24.11.2025 ja sitä on täydennetty 10.12.2025 ja 8.1.2026

Viranomaisen vaihtuminen

Maa-aineslupa on jätetty vireille Sysmän tie- ja lupajaostolle. Heinolan, Hartolan ja Sysmän ympäristönsuojeluviranomaiset yhdistyivät 1.1.2026 alkaen, joten asian käsittely on siirretty Heinolan ympäristölautakunnalle.

Kuuleminen

Lupahakemuksen vireilletulosta on tiedotettu kuuluttamalla Heinolan kaupungin verkkosivuilla 15.1.-16.2.2026. Kuulutus on julkaistu myös Sysmän kunnan verkkosivuilla. Asiasta on kuultu 5 naapurikiinteistöä ja tienpitäjää kirjeitse.

Lausunnot

Hakemuksen johdosta on pyydetty lausunnot Lupa- ja valvontavirastolta, terveydensuojeluviranomaiselta ja Päijät-Hämeen maakuntaliitolta.

Terveydensuojeluviranomainen on 25.2.2026 päivätysssä lausunnossaan todennut seuraavaa:

"--Terveydensuojelun näkökulmasta maa-ainesluvan myöntämiselle ei ole estettä, mikäli lupahakemuksessa huomioidaan seuraavat asiat. Suunnittelualue sijaitsee tärkeän pohjavesialueen muodostumisalueella, jolla sijaitsee myös vedenhankintaan käytössä oleva vedenottamo. Tämän takia toiminnalle alueella tulisi asettaa selkeät ja valvottavat määräykset pohjaveden sekä alueellisesti merkittävän talousvedenoton suojelemiseksi. On hyvä, että alueella ei säilytetä eikä huolleta koneita tai laitteita. Lupamääräyksissä tulisi tämän lisäksi kiinnittää huomiota myös tankkauspaikan tai paikkojen riittävään suojaukseen.

Ottoalueella on aluekartan mukaan jo nyt paljon haettavaan pohjatasoon +1 02 valmistuneita alueita. Pohjaveden muodostumisalueen suojelun kannalta valmistuneille alueille tulisi saada mahdollisimman nopeasti pintamaakerros sekä kasvukerros palautettua. Hakemuksessa esitetty rintausten määrittelemätön jättäminen paahderinteiksi sekä luontainen metsittyminen eivät tue tätä tavoitetta. Lupamenettelyssä olisi suositeltavaa edellyttää jälkihoidon ja maisemoinnin tarkempaa suunnittelua. Lupahakemuksen asiakirjoista ei selviä, ovatko ottamistoiminnan läheisyydessä olevat kaikki kiinteistöt liittyneet Leenharjun vesiosuuskunnan vesijohtoon vai onko alueella kiinteistöjä omalla kaivolla. Mikäli alueen läheisyydessä on talousvesikaivoja, olisi lupamenettelyssä hyvä arvioida niiden vedenlaadun seurantarvetta. Hakemuksessa esitetään lähinnä toiminnan sijoitteluun perustuvia melun ja pölyn leviämistä rajoittavia toimenpiteitä. Näillä on varmasti merkitystä lähimpiin häiriintyviin kohteisiin kohdistuvaan meluun ja pölyyn. Esitetyt haitan vähentämistoimenpiteet on perusteltua kirjata myös lupapäätökseen.

Lupahakemuksen asiakirjoissa todetaan, että toiminnasta aiheutuva melutaso alittaa Vnp 993/1 992 ohjearvot. Materiaalissa ei kuitenkaan ole esitetty melumallinnusta tai muita tietoja koneista ja laitteista aiheutuvasta melutasosta tai melun leviämisestä toiminnan aikana. Lupamenettelyssä on syytä arvioida täyttyvätkö ulko- ja sisämelun ohjearvot lähimmissä häiriintyvissä kohteissa. Yleensä ulkomeluarvot ovat ensisijaisia, koska vakituisten asuntojen vaipan yleisenä eristävyys pidetään 30 dB (LAeq) tasoa. Terveydensuojelun kannalta päätöksessä olisi perusteltua esittää myös menettelytapa sekä tarvittavat toimenpiteet, mikäli toiminnan aikana toimintaan

liittyvästä melusta tai pölystä tulee valituksia. Lupahakemuksessa toiminnan ajaksi esitetään pääosin päiväsaikaa. Koettujen meluhaittojen minimoimiseksi terveydensuojelun näkökulmasta toiminnalle tulisi asettaa selkeät ajat, joissa huomioidaan myös viikonloput ja juhlapyhät.

Alueen yleisen turvallisuuden kannalta olisi perusteltua määritellä riittävät ottoalueiden reunaluiskien merkintätavat ja merkintöjen ylläpito jyrkille luiskille, joista on putoamisvaara. Usein lippusiimat ja vastaavat eivät ole luonnossa kovin pitkäikäisiä ratkaisuja. Muilta osin terveydensuojeluviranomaisella ei ole lupahakemuksen asiakirjoista huomautettavaa. --”

Päijät-Hämeen liitto on 16.3.2026 päivätyssä lausunnossaan todennut seuraavaa:

”-- Päijät-Hämeen liitolla ei ole huomautettavaa suunnitellusta maa-aineksenotosta. Kyseessä on toiminnan jatkaminen jo olemassa olevalla maa-aineksenottoalueella. Suunniteltu ottoalue sijoittuu maakunnallisesti arvokkaalle maisema-alueelle, mutta alue on jo maisemakuvaltaan muuttunutta aiemman ottotoiminnan johdosta. Hakemuksessa esitetyn mukaisesti ottoalueen läheisyyteen sijoittuu valtakunnallisesti merkittävä rakennettu kulttuuriympäristö (Ravioskorven asutustila-alue) ja maakunnallisesti arvokas rakennettu kulttuuriympäristö (Ravioskorven karjalaisasutus). Näiden arvoalueiden rajat ulottuvat Nuoramoistentiehen, mutta eivät Nuoramositentien länsipuolelle suunnitellulle ottoalueelle asti. --”
Lupa- ja valvontavirasto on 15.4.2026 päivätyssä lausunnossaan todennut seuraavaa:

”-- Kaavoitus ja maisemansuojelu

Päijät-Hämeen 2014 maakuntakaavan (lainvoimainen 2019) mukaan maa-ainesten ottoalue sijaitsee kulttuuriympäristön tai maiseman kannalta maakunnallisesti arvokkaalla alueella (ma, Leenharjun eteläosan maisema-alue). Kalkkistentien itäpuolelle rajautuu kulttuuriympäristön tai maiseman kannalta valtakunnallisesti merkittävä alue kmv106, Ravioskorven asutustila-alue. Hakemuksen mukaan maaainesten ottoalue ei sijoitu edellä mainituille alueille.

Toisin kuin hakemuksessa esitetään, ottamisalue sijaitsee siis Leenharjun eteläosan maisema-alueella. Maakuntakaavan aineistossa aluetta on kuvattu seuraavasti: Sysmän-Hartolan viljelyseudun maisematyyppiä edustava maisema-alue. Maakunnallisesti arvokas harjumaisema- ja muodostelma. Maakuntakaavan suunnittelumääräyksessä on seuraavaa: Alueen yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa, kehittämisessä ja hyödyntämisessä on vaalittava alueen keskeisiä erityispiirteitä ja omaleimaisuutta sekä huomioitava kokonaisuuden kannalta merkittävien maisema- ja kulttuuriympäristöarvojen säilyminen.

Alueella ei ole voimassa olevaa asema- tai yleiskaavaa.

Luonnonsuojelu

Maa-ainesten ottamisalueella tai sen välittömässä läheisyydessä ei ole Lupa- ja valvontaviraston tiedossa olevia huomioitavia luontoarvoja. Suunnitelman mukainen ottamisalue on ilmakehän- ja karttatarkastelun perusteella avoimena olevaa ottoaluetta tai nuorta talousmetsää. Lupa- ja valvontaviraston näkemyksen mukaan tarvetta tarkemmalle luontoselvitykselle ei ole.

Ottamisalueen kaakkoispuolella (lähimmillään noin 200 metrin päässä) sijaitsee maakunnallisesti tärkeä Ravioskorven ja Hallaharjun lintualue (MAALI). Ravioskorpi on maakunnan pohjoisosien tunnetuimpia lintupeltoja, ja alueella pesii monipuolinen peltolinnusto. Lisäksi alueella on merkitystä lintujen muutonaikaisena levähdys- ja ruokailualueena. Lupa- ja valvontavirasto huomauttaa, että voimakkaasti meluavan toiminnan rajoittaminen lintujen pesimäkaudella tulee tarvittaessa ottaa huomioon lupaharkinnassa. Lintujen pesimäajan huomiointi perustuu luonnonsuojelulain 70 §:n mukaiseen pesinnän tahallisen häirinnän kieltoon (sanatarkasti ”tahallinen häiritseminen, erityisesti eläinten lisääntymisaikana”), joka koskee kaikkia rauhoitettuja lintuja. Suomessa kaikki muut lintulajit ovat luonnonsuojelulla rauhoitettuja paitsi metsästyslain 5 §:ssä mainitut riista- ja rauhoittamattomat lajit, joita on yhteensä 33 lajia. Hakemuksen mukaan seulan aiheuttama melu on kuitenkin vähäistä eikä se ole impulssimaista, ja meluhaitan arvioidaan jäävän vähäiseksi.

Pohjavedensuojelu

Ottamisalue sijaitsee Leenharju-nimisellä vedenhankintaa varten tärkeällä pohjavesialueella (tunnus 0678111, luokka 1) ja sen varsinaisella pohjaveden muodostumisalueella. Toiminta ei sijoitu pohjavesialueella sijaitsevan Leenharjun vedenottamon valuma-alueelle. Myös ottamisalue ja sen lounaispuolelle jatkuva harjun osa ovat kuitenkin mahdollista vedenhankinta-alueita, josta voi löytyä antoisuudeltaan nykyistä vedenottamon paikkaa vastaavia tai parempia vedenottoaikoja. Pohjavesien suojelun ja kiviaineshuollon yhteensovittaminen -projektissa (POSKI, GTK 2013) Leenharjun pohjavesialue on luokiteltu maaperän kiviainesten ottoon osittain soveltuvaksi alueeksi.

Hakemuksessa pohjaveden pinnan ylimmäksi korkeustasoksi on mainittu +96.8 (N2000, 2014 mittaus). Myös Hämeen ELY-keskukselle toimitetuissa vuosien 2016 - 2022 pohjaveden pinnankorkeuden tarkkailutuloksissa ylimmät havainnot ovat +96.8 m sekä ottamisalueen koillispuolella (Pvp, Alhon sora-alue, Povet ID: 50859) että lounaisosassa (Pvp2, Alhon sora-alue, Povet ID: 66507) sijaitsevassa havaintoputkessa. Tulosten yhteydessä ei ole kerrottu käytettyä korkeusjärjestelmää, ja tulokset on mitattu ainoastaan 10 cm tarkkuudella, mikä heikentää ylimmästä pohjaveden pinnantasosta käytettävissä olevan tiedon tarkkuutta. Pohjavesitietojärjestelmässä havaintoputken Pvp2 sijainti on mainittu epävarmaksi, eikä sen sijaintia ole esitetty ottamissuunnitelmassakaan. Hakemuksen mukaan alin ottamistaso on +102 m (N2000). Ottamissuunnitelmassa on mainittu ottamistason olevan sama kuin

edellisessä luvassa, mutta edellisen luvan mukainen alin ottotason on ollut +102 N60-korkeusjärjestelmässä, mikä tarkoittaa, että nyt haettu ottamistaso on 0,26 m alempana kuin päättyneessä luvassa.

Edellä mainituista pohjaveden ylimpään korkeustasoon ja ottamistasoon liittyvistä epätarkkuuksista huolimatta voidaan todeta pohjaveden pinnan yläpuolelle jäävän riittävä vähintään 5 metrin suojakerros.

Umpeutuneessa maa-ainesluvassa on edellytetty pohjaveden laadun seurantaan vuosittain otettavien näytteiden. Luvassa on myös edellytetty tarkkailun tulosten toimittamista vuosittain tiedoksi ELY-keskukselle. Hämeen ELY-keskukselle aiemmin toimitettujen pohjavesitarkkailutietojen perusteella pohjaveden laatua on kuitenkin seurattu vain satunnaisin näytteenotoin. Raporteista ei myöskään selviä käytetty havaintopaikka. Tulosten perusteella ei pysty arvioimaan aiemman maa-ainesten oton vaikutuksia alueen pohjaveden laatuun.

Ottamissuunnitelmassa on esitetty, että pohjaveden korkeutta ja laatua tarkkaillaan vanhalla alueella sijaitsevasta tarkkailuputkesta. Ehdotettu pinnakorkeuden seuranta on harvempaa ja laatu näytteiden analyysivalikoima suppeampi kuin päättyneessä luvassa on edellytetty. Vanhalla ottamisalueella sijaitseva havaintoputken sijainti on pohjaveden oletettuun virtaussuuntaan nähden hakemuksen mukaisen ottamisalueen yläpuolella, joten se ei sovellu haetun oton pohjavesivaikutusten seurantaan. Hakemuksesta puuttuu alueelle ja sen läheisyyteen aiemmin asennettujen havaintoputkien putkikortit, joista ilmenisi esimerkiksi tietoja putkien täsmällisistä sijaintikoordinaateista, käytetyistä materiaaleista, asennussyvyyydestä tai pohjaveden pinnantasosta tehdyistä mittaustuloksista.

Ottamissuunnitelman mukaan alueella ei varastoida polttoaineita tai kemikaaleja ja tukitoiminta-alueen maaperä on jo suojattu. Tukitoiminta-alueen sijaintia tai rakennetta ei kuitenkaan ole hakemuksessa esitetty. Ottamissuunnitelman mukaan koneet tankataan pääosin alueen ulkopuolella. Ilmeisesti joitain tankkauksia on kuitenkin tarpeen tehdä myös ottamisalueella.

Maisemointi

Hakemuksen mukaan alue maisemoidaan vaiheittain ottamisen edetessä, ja maisemointiin käytetään tarvittaessa puhtaita ulkopuolisia maita. Lupa- ja valvontavirasto katsoo, että ottoalueelle ei saa tuoda muualta tarkastamattomia maa-aineksia maisemointiin. Koska ottoalue sijaitsee pohjavesialueella, saa sinne tuoda muualta ainoastaan kasvualueen sopivaa puhdasta humusta.

Lupa- ja valvontaviraston kannanotto edellä mainitun perusteella

*Ottaen huomioon alueen nykyisen tilan, Lupa- ja valvontavirasto katsoo, että toiminta ei ole ristiriidassa maa-aineslain (555/1981) 3 §:n rajoitusten kanssa. **Luvan myöntämiselle ei ole estettä, kunhan lupaharkinnassa otetaan huomioon seuraavaa:***

- *Jo otetun alueen luiskat ja pohjataso tulee jälkihoitaa nykyisen luvan vaatimusten mukaisesti ennen kuin ottoa muualla jatketaan. Pohjavettä suojaavan kasvillisuuden palautuminen alueelle tulee varmistaa kylvöin ja istutuksin.*
- *Ylimpään pohjaveden pintaan tulee jättää vähintään 4 metrin suojakerros. Mikäli pohjaveden pinnan tarkkailussa havaitaan pohjaveden pinta ennalta arvioitua ylemmällä tasolla, tulee alin ottotaso määritellä niin, että 4 metrin suojakerros toteutuu. Pohjaveden pinnan korkeutta ottamisalueella tulee seurata vähintään kolmen kuukauden välein tehtävin mittauksin. Ottamisalueen länsiosaan tulee asentaa uusi pohjaveden pinnankorkeuden ja laadun seurantaan soveltuva havaintoputki.*
- *Pohjaveden tarkkailutulosten toimittamisesta Lupa- ja valvontavirastolle ohjeistetaan liitteenä olevassa ohjeessa (Liite 1. Pohjaveden tarkkailutulosten toimittaminen).*
- *Ottamisalueen länsiosan havaintoputkesta tulee hakemuksessa esitetyn vuosittaisen pohjavesitarkkailun lisäksi ottaa laajempi pohjavesinäyte ennen maa-ainestenoton jatkamista, kolmen vuoden välein toiminnan aikana sekä toiminnan päätyttyä. Laajasta näytteestä tulee analysoida ainakin haju, sameus, väri, pH, happi, permanganaattiluku/TOC, sähkönjohtavuus, rauta, mangaani, sulfaatti, nitraatti, kloridi, kokonaiskovuus, alkaliniteetti, mineraaliöljyt, polttoaineöljyhilivedyt ja haihtuvat hiilivedyt.*
- *Vedenlaatu näytteet tulee olla asiantuntevan näytteenottajan ottamia ja näytteenoton tulee vastata laboratorion laatu kriteerejä (sertifioitu/akkreditoitu). Vuosittaiset tulokset tulee toimittaa tiedoksi kunnan valvontaviranomaiselle sekä Lupa- ja valvontavirastolle (kirjaamo(at)lvv.fi). Lisäksi tulokset tulee toimittaa sähköisesti ympäristöhallinnon pohjavesitietojärjestelmään (POVET/PISARA). Toiminnanharjoittajan tulee sopia sähköisestä tiedonsiirrosta vesinäytteitä analysoivan laboratorion kanssa.*
- *Kartta- ja ilmakuvatarkastelun perusteella ottamisalueen luoteisosassa on moottoripyörien ajouria. ELY-keskukselle sekä Lupa- ja valvontavirastolle tehtyjen meluilmoitusten mukaan kiinteistöllä on järjestetty ainakin Päijänteen ympäriajon maastokokeita. Moottoripyörillä ajoon avoimella soranottoalueella liittyy kasvanut pohjaveden pilaantumisen vaara, minkä vuoksi toiminta tulee kieltää lupamääräyksillä. Lupa- ja valvontavirasto muistuttaa, että tärkeällä pohjavesialueella sijaitseva moottorirata saattaa edellyttää ympäristölupaa, vaikka rataa käytettäisiin ainoastaan ajoharjoitteluun.*

- *Ottamisalueelle tulee jälkihoitotoimenpiteenä muodostaa kasvualusta seuraavalla tavalla: Pohjatasolle ja luiskiin levitetään noin 15 cm vahvuinen kerros hiekkää. Hiekkakerroksen päälle levitetään noin 5 cm vahvuinen kerros humusta, joka sekoitetaan hiekkakerroksen pintaosaan. Hiekkaisella maalla humus sekoitetaan suoraan pohjamaan pintaosaan. Kasvualustalle kylvetään alueelle luonteenomaisia kasvilajeja tai nurmikkoja. Puustoksi istutetaan sekametsää.*
- *Ottamisalue tulee jälkihoitaa ottamisen edetessä tai välittömästi ottamisen päätyttyä. Maisemointityöt on hoidettava luvan voimassaolon aikana. Taimettumista ei voida odottaa lupakauden päättymisen jälkeen.*
- *Jälkihoidon ja pohjaveden tilan seuranta tulee jatkaa vähintään 3 vuotta ottamisen päätyttyä.*
- *Alueella käytettävien aineiden, koneiden ja laitteiden sijoitus-, säilytys- ja tankkauspaikat on rakennettava ja toiminta muutoinkin järjestettävä niin, ettei toiminnasta voi aiheutua pohjaveden tai maaperän pilaantumisen vaaraa. Polttoaineita sisältävät työkoneet ja laitteistot tulee tankata ja säilyttää työaikojen ulkopuolisina aikoina pohjavesialueen ulkopuolella tai riittävästi suojatulla tukitoiminta-alueella tai muulla vastaavasti suojatulla alueella.*
- *Suojaukset tulee toteuttaa niin, että vuotojenhallinta toteutuu kaksinkertaisen suojauksen periaatteen mukaisesti. Kaksinkertaisessa suojauksessa sekä ensisijaisen että toissijaisen suojauksen tulee muodostaa aukottomat, toisistaan riippumattomat suojauskokonaisuudet. Suojatuille alueille kertyvien sadevesien keräily ja käsittely on järjestettävä niin, että likaisten sadevesien imeytyminen maaperään pohjavesialueelle ei ole mahdollista. --”*

Muistutukset ja mielipiteet

Hakemuksesta ei määräaikaan mennessä jätetty yhtäkään muistutusta tai mielipidettä.

Hakijan vastine lausuntoihin, muistutuksiin ja mielipiteisiin

Hakija on 30.4.2026 ilmoittanut sähköpostitse, ettei aio jättää vastinetta saatuihin lausuntoihin.

Tarkastukset

Alueella ei ole tehty hakemuksen johdosta tarkastusta.

SOVELLETUT OIKEUSOHJEET

Maa-aineslaki (555/1981): 3 §, 4 §, 5 §, 6§, 7 §, 9 §, 10 §, 11 §, 12 §, 13§, 14 §, 19 §, 20 §, 21 §, 23 §

Valtioneuvoston asetus maa-aineksen ottamisesta (926/2005): 7 §, 9 §
Valtioneuvoston päätös melutason ohjearvoista 993/1992: 2 §
Valtioneuvoston asetus ilmanlaadusta 79/2017: 4 §
Jätelaki 646/2011: 13 §
Heinolan kaupungin hallintosääntö 3.2.2026 lukien (kvalt. 2.2.2026 § 3) 23.4 §
Sysmän kunnan maa-ainestaksa (kunnanvaltuusto 18.4.2016), 2 §, 3 §, 4 §, 5 §

PÄÄTÖKSEN VOIMASSAOLO

Tämä päätös on voimassa kymmenen (10) vuotta päätöksen lainvoimaiseksi tulemisen jälkeen.

MAKSUT JA NIIDEN MÄÄRÄYTYMINEN

Vakuus

Ennen maa-ainesten ottamisen aloittamista hakijan on asetettava lupamääräysten noudattamiseksi 6000 (1,5 ha x 4000 €) euron suuruinen MAL 12 §:n tarkoittama hyväksyttävä vakuus. (esim. pankkitalletus tai pankkitakaus). Vakuussumma muodostuu arvioidusta jälkihoitotöiden kustannuksista noin 4000 euroa/ha.

Vakuuden tulee olla asetettuna ennen toiminnan aloittamista. Toimintaa ei saa aloittaa ennen kuin valvontaviranomainen on hyväksynyt asetetun vakuuden. Vakuuden tulee olla voimassa yhden (1) vuoden yli tämän luvan voimassaoloajan. Vakuuden arvoa voidaan tarkistaa luvan voimassaoloaikana.

Vakuus voidaan vapauttaa kokonaisuudessaan toiminnan päätyttyä, lupaan liittyvien ehtojen velvoitteiden tultua täytetyiksi. Vakuuden vapauttaminen tapahtuu valvontaviranomaisen päätöksen perusteella.

Vakuuden edunsaajaksi tulee osoittaa Sysmän ympäristönsuojeluviranomainen.

Vakuuden hyväksymisestä peritään kulloinkin voimassa olevan taksan mukainen maksu.

Tarkastusmaksu

Luvan ottamissuunnitelman tarkastamisesta luvan hakijan on suoritettava 1.7.2016 alkaen voimaan tulleen maa-ainestaksan mukaisesti seuraavat maksut:

Tarkastusmaksu ottamissuunnitelmaa kohti	200 €
+ ottamisalueen pinta-alan mukaan 70 €/ha x 1,5 ha	1050 €
+ hakemuksessa otettavaksi esitetyn maa-ainestaksan tilavuuden mukaan 0,01 €/m ³ x 55 372 m ³	553,72 €
yhteensä	1803,72 €

Näiden lisäksi peritään kuulemisesta perusmaksu 20 €, rajanaapuri 30 €/kuultava ja muu asianosainen 15 €/kuultava.

perusmaksu	20 €
rajanaapuri 5 x 30 €	150 €
yhteensä	170 €

Valvontamaksu

Vuosittaista valvontamaksua peritään kulloinkin voimassa olevan taksan mukaan. 1.7.2016 alkaen voimaan tulleen maa-ainestaksan mukaiset valvontamaksut ovat seuraavat:

Vuotuisen ottomäärän mukaan $0,02 \text{ €/m}^3 \times 5537 \text{ m}^3$	110,74 €
+ ottamisalueen pinta-alan mukaan $40 \text{ €/ha} \times 1,5 \text{ ha}$	60,00 €
	170,74 € (200 €)

Valvontamaksun tulee kuitenkin voimassa olevan taksan mukaan olla vähintään 200 €.

Ensimmäinen vuotuinen valvontamaksu peritään ennen ottamistoimintaan ryhtymistä ja seuraavat vuosittain kunnan määräämänä ajankohtana.

PÄÄTÖKSESTÄ TIEDOTTAMINEN

Päätös Hakija (sähköisesti)

Tiedoksi Lupa- ja valvontavirasto (sähköisesti)
Terveysturvaviranomainen (sähköisesti)
Päijät-Hämeen maakuntaliitto (sähköisesti)
Sysmän kunta (sähköisesti)

Kuulutus Päätöksestä kuulutetaan Heinolan kaupungin verkkosivuilla (www.heinola.fi > kuulutukset). Päätös julkaistaan myös Sysmän kunnan verkkosivuilla (www.sysma.fi > kuulutukset).

MUUTOKSENHAKU Tähän päätökseen saa hakea muutosta valittamalla muutoksenhakuohjeen mukaisesti Hämeenlinnan hallinto-oikeuteen. Muutoksenhakuohje on tämän päätöksen liitteenä. Maksusta haetaan muutosta samassa järjestyksessä, kuin päätöksestä.

LIITTEET Muutoksenhakuohje

30. Maa-aineslupa, Sirpa ja Jukka Heinonen, Soraharju 781-409-6-768, Sysmä
ympltk 10.06.2026
258/11.01.08/2026

Asia	Päätös maa-aineslain 4 §:n mukaisesta hakemuksesta, joka koskee soran ja hiekan ottoa kiinteistöllä Soraharju 781-409-6-768.
Hakija	Sirpa ja Jukka Heinonen Virtatie 31 19370 Nuoramoinen
Yhteyshenkilö	Jukka Heinonen

Lautakunnan ratkaisu

Päätös

Esittelijä ympäristöpäällikkö Laitinen, Tarja

Päätösehdotus Ympäristölautakunta päättää, että Sirpa ja Jukka Heinoselle myönnetään maa-aineslain 4 §:n mukainen maa-ainesten ottolupa Sysmän Nuoramoisten kylään tilalle Soraharju 781-409-6-768 edellyttäen, että toimintaa harjoitetaan hakemuksessa ja ottamissuunnitelmassa esitetyn mukaisesti, ellei lupamääräyksissä toisin määrätä.

Luvan hakemisen perusteet

Maa-aineslaki (555/1981) 4 §

Toimivalta Toimivaltainen viranomainen on maa-aineslain 7 §:n mukaan kunnan ympäristönsuojeluviranomainen. Heinolan kaupungin 3.2.2026 alkaen voimassaolevan hallintosäännön mukaan ympäristönsuojeluviranomaisena toimii ympäristölautakunta.

Valmistelija ympäristönsuojelutarkastaja Emma Husu, p. 044 713 4529, etunimi.sukunimi@heinola.fi

Lupamääräykset

Yleiset määräykset

1. Lupa maa-ainestenottamiseen myönnetään kymmeneksi (10) vuodeksi siten, että luvan voimassaoloaikana maa-aineksia saa ottaa ottamissuunnitelman osoittamalla 5,2 hehtaarin suuruisella alueella enintään 120 000 m³ktr. (MAL 3, 11 §)
2. Ottamisalue tulee merkitä maastoon ennen ottamistoimintaan ryhtymistä riittävän pysyvillä ja näkyvillä paaluilla ja alueelle tulee asentaa ottamisen edetässä riittävästi korkomerkkejä oton

10.06.2026

pohjatason seuraamiseksi. Alueelle oleva korkomerkinän korko tulee tarkistaa ja korkomerkintä on tarvittaessa uusittava ennen ottotoiminnan jatkamista alueella. (MAL 3, 11§, MAA 7 §)

3. Maa-ainestenoton saa aloittaa vasta alkutarkastuksen jälkeen. Alkutarkastuksen ajankohdasta on sovittava valvontaviranomaisen kanssa. Tarkastuksella tarkastetaan mm. ottamisalueen merkintä maastoon ja korkeusmerkintöjen riittävyys. Vakuuden tulee olla asetettuna ennen alkutarkastusta. (MAA 7 §)
4. Maa-ainesten ottamisen alin syvyys saa ulottua enintään tasoon + 102,26 (N2000), kuitenkin siten, että maa-aineksen ottamisen alin taso tulee olla vähintään neljä (4) metriä ylimmän pohjavesipinnan yläpuolella. Maa-ainesten ottajan tulee tarvittaessa selvittää kaivauksien pohjan taso ulkopuolisella mittauksella. Mikäli pohjaveden pinnan tarkkailussa havaitaan pohjaveden pinta ennalta arvioitua ylemmällä tasolla, tulee alin ottotaso määritellä niin, että 4 metrin suojakerros toteutuu. (MAL 3, 11 §, MAA 7 §)
5. Ennen ottamistoiminnan jatkamista toiminnanharjoittajan on selvitettävä kaivauksien pohjan taso ulkopuolisella mittauksella ja toimitettava mittauksista saatu raportti kunnan ympäristönsuojeluviranomaiselle. Mahdolliset alueet, joilla ottaminen on ulottunut alimman sallitun ottamistason alapuolelle (+ 102,26 N2000), tulee täyttää luvan mukaisiksi, ennen kuin ottamista muualla jatketaan. Täyttöissä saa käyttää ainoastaan ottamisalueelta saatavaa soraa ja hiekkaa.
6. Ottamisen aikana muodostuvat jyrkät rinteet on merkittävä selkeästi ja varustettava esimerkiksi suojaköydellä tai lippusiimalla. Putoamisvaarasta on varoitettava näkyvästi. (MAL 11 §)
7. Luvanhaltija vastaa maa-ainelain 9 §:n mukaisista velvoitteista, jotka maa-ainesten ottamisesta saattavat aiheutua. (MAL 9 §)
8. Alueella ei saa varastoida, haudata tai polttaa jätteitä. (MAL 11 §, JL 13 §)
9. Toiminnassa mahdollisesti syntyvät jätteet sekä vaaralliset jätteet tulee varastoida ja käsitellä asianmukaisesti sekä toimittaa paikkaan, jolla on lupa vastaanottaa kyseistä jätettä. Alueella ei saa säilyttää jätteitä tai toimintaan kuulumatonta tavaraa. Toiminnanharjoittaja vastaa alueen siisteydestä. (MAL 11 §, JL 13 §)

Melu ja Pöly

10. Toiminnasta aiheutuva melutaso ei saa ylittää vakituiseen asumiseen käytettävillä kiinteistöillä ulkona melun A-painotetun ekvivalenttitason (L_{Aeq}) päiväohjearvoa (klo 7-22) 55 dB. Loma-asumiseen käytettävillä kiinteistöillä toiminnan aiheuttama melutaso ei saa ylittää ulkona melun A-painotetun ekvivalenttitason päiväohjearvoa 45 dB. Kaikkein meluavimpia työvaiheita tulee välttää lintujen pesintäkauden aikana. Tarvittaessa ympäristönsuojeluviranomainen voi vaatia suoritettavia mittauksia. (Vnp 993/1992 2 §)
11. Ottoalue ei saa ulottua 80 metriä lähemmäksi lähintä asuinrakennusta. Erityisesti ottamisalueen itäisen kulman ja maantien väliin tulee jättää vähintään 80 metrin suojaetäisyys. Tällöin maisemaa häiritsevät ja pienilmastoa muuttavat vaikutukset jäävät pienemmiksi.
12. Toiminnasta ei saa aiheutua kohtuutonta pölyhaittaa asutukselle. Pölyhaittojen estämiseksi ottamisaluetta ja ottamisalueen kuljetusreittejä on tarvittaessa kasteltava. Pölynsidonnassa ei saa käyttää suolausta. Tarvittaessa ympäristönsuojeluviranomainen voi vaatia suoritettavia mittauksia. (Vna 79/2017 4 §)

Maaperän, pohja- ja pintavesien ja luontoarvojen suojele

13. Alueella ei saa huoltaa tai pestä koneita tai laitteita. Alueella käytettävien aineiden, koneiden ja laitteiden sijoitus- ja säilytyspaikat on rakennettava ja toiminta järjestettävä niin, ettei toiminnasta voi aiheutua maaperän tai pohjaveden pilaantumisen vaaraa. Polttoainesäiliöiden ja seulontalaitteistojen vuotojenhallinta tulee järjestää kaksinkertaisen suojauksen periaatteen mukaisesti.

Tankkauspaikka on rakennettava siten, että mahdolliset vuodot eivät pääse leviämään maaperään tai pohjaveteen. Maaperä tulee suojata HDPE kalvolla ja kalvo tulee olla reunoilta korotettu. Tiivistysrakenteen päälle kertyvät vedet on kerättävä ja johdettava hallitusti siten, että pinta- tai pohjaveden pilaantumisriskiä ei aiheudu. Polttoainesäiliön tulee olla kaksoisvaipallinen tai kiinteä valuma-altaallinen säiliö. Polttoainesäiliö tulee olla kuntotarkastettu. Polttoainesäiliötä saa säilyttää alueella vain tarvittaessa.

Tankkaus tulee tapahtua tankkauspaikan HDPE kalvon päällä ja lisäksi tankkauskohta tulee suojata imeytysmatolla tai vastaavalla tankkauksen ajan. Tankkaustilanteeseen tulee varata riittävästi

imeytysaineita ja alkusammutuskalusteita. Alueella ei saa varastoida pysyvästi polttoaineita. (MAL 11 §)

14. Ottamisalueen länsiosaan, tukitoiminta-alueen läheisyyteen, tulee asentaa ennen uuden luvan mukaisen toiminnan alkamista pohjaveden laadun tarkkailuun soveltuva muovinen (PEH Ø 50 mm) pohjaveden havaintoputki. Putken tulee olla lukittavissa. Luvan haltijan tulee toimittaa asennetun havaintoputken sijaintitiedot ETRS-TM35FIN-koordinaattijärjestelmässä, asennustapa, materiaalitiedot, asennuspäivämäärä, asentaja, putken halkaisija sekä putken ylä- ja alapään korkeus, maanpinnan korkeus, siivilän ala- ja yläpään korkeus N2000-järjestelmässä sekä putken asentamisen yhteydessä tehdyn kairauksen maalajitiedot Lupa- ja valvontavirastolle pohjavesitietojärjestelmään tallentamista varten. Ennen putken asentamista luvan haltijan tulee esittää suunnitelma putken sijainnista ja toteutustavasta hyväksyttäväksi kunnan ympäristönsuojeluviranomaiselle. Sijoittamisessa tulee huomioida pohjaveden virtaussuunnat ja putken asentaminen riittävän syväälle. Putkikortti on toimitettava valvontaviranomaiselle putken asentamisen jälkeen.

15. Maa aineiden oton vaikutuksia pohjaveden laatuun tulee seurata uudesta havaintoputkesta vuosittain suppealla näytteenotolla ja tiedot tarkkailun tuloksista tulee toimittaa Lupa- ja valvontaviraston lausunnossa 20.5.2026 olleen liitteen ohjeen mukaisesti. (Lupa- ja valvontavirasto 20.5.2026, Liite 1. Pohjaveden tarkkailutulosten toimittaminen). Vuosittain otettavan suppean pohjavesitarkkailun tulee sisältää vähintään KMn04-luku, pH-luku, sähkönjohtavuus, sameus ja polttoainehiilivedyt.

Lisäksi pohjaveden pinnan korkeutta ottamisalueella tulee seurata vähintään kolmen kuukauden välein tehtävin mittauksin (helmi-, touko-, elo- ja marraskuussa). Pohjaveden korkeuden tarkkailua tulee tehdä molemmista alueella olevista pohjaveden tarkkailuputkista sekä uudesta asennettavasta putkesta.

Ottamisalueen uudesta länsiosan havaintoputkesta tulee vuosittaisen suppean pohjavesitarkkailun (KMn04-luku, pH-luku, sähkönjohtavuus, sameus ja polttoainehiilivedyt) lisäksi ottaa laajempi pohjavesinäyte ennen maa-ainestenoton jatkamista, kolmen vuoden välein toiminnan aikana sekä toiminnan päätyttyä. Laajasta näytteestä tulee analysoida ainakin haju, sameus, väri, pH, happi, permanganaattiluku/TOC, sähkönjohtavuus, rauta, mangaani, sulfaatti, nitraatti, kloridi, kokonaiskovuus, alkaliniteetti, mineraaliöljyt, polttoainehiilivedyt ja haihtuvat hiilivedyt.

Mikäli alle 200 metrin etäisyydellä ottoalueesta sijaitsee talousvesikaivoja, tulee niiden laatu tutkia laajan pohjavesinäytteen mukaisesti ennen ottotoiminnan jatkamista.

Vedenlaatu näytteet tulee olla asiantuntevan näytteenottajan ottamia ja näytteenoton tulee vastata laboratorion laatuksiteerejä (sertifioitu/akkreditoitu). Vuosittaiset tulokset tulee toimittaa tiedoksi kunnan valvontaviranomaiselle sekä Lupa- ja valvontavirastolle (kirjaamo(at)lvv.fi). Lisäksi tulokset tulee toimittaa sähköisesti ympäristöhallinnon pohjavesitietojärjestelmään (POVET/PISARA). Toiminnanharjoittajan tulee sopia sähköisestä tiedonsiirrosta vesinäytteitä analysoivan laboratorion kanssa.

Lupaviranomainen voi tarvittaessa määrätä muuttamaan pohjavedentarkkailua tilanteissa, missä saatujen tulosten perusteella muuttaminen on perusteltua ja tarpeellista tai valtion viranomainen antaa uuden pohjavesitarkkailuohjeen. (MAL 11 §, MAA 6 §)

16. Jälkihoidon ja pohjaveden tilan seuranta tulee jatkaa vähintään kolme (3) vuotta ottamisen päätyttyä. Tarvittaessa jälkihoitoa tulee tukea lisäkylvöillä.

Maisemointi ja jälkihoitotyöt

17. Ottamistoiminnan päätyttyä ottamisalueen reunat tulee luiskata hakemuksen mukaisesti kaltevuuteen 1:3 tai loivemmaksi. Mahdolliset varastokasat tulee sijoittaa niin, etteivät ne estä jälkihoidon toteutumista. (MAL 11 §)
18. Maa-ainesten ottaminen ja ottamisalueen jälkihoito tulee vaiheistaa niin, että kerralla avoinna olevan ottamisalueen pinta-ala on enintään 4 ha. Pohjataso ja jo loppuun otetun alueen luiskat tulee jälkihoitaa ennen kuin ottoa muualla jatketaan. Jälkihoidon yhteydessä tulee pohjavettä suojaavan kasvillisuuden palautuminen alueelle varmistaa kylvöin ja istutuksin. Pohjatasolle ja luiskiin tulee levittää noin 15 cm vahvuinen kerros hiekkää. Hiekkakerroksen päälle levitetään noin 5 cm vahvuinen kerros humusta, joka sekoitetaan hiekkakerroksen pintaosaan. Hiekkaisella maalla humus sekoitetaan suoraan pohjamaan pintaosaan. Kasvualustalle kylvetään alueelle luonteenomaisia kasvilajeja tai nurmikkoa. Puustoksi tulee istuttaa sekametsää.
19. Ottamisalue tulee jälkihoitaa ottamisen edetessä tai välittömästi ottamisen päätyttyä. Maisemointityöt on hoidettava luvan voimassaolon aikana.

20. Mikäli jälkihoidossa ilmenee tarve käyttää muualta tuotuja maa-aineksia, tulee ne hyväksyttävä ensin ympäristönsuojeluviranomaisella. (MAL 11§)

Häiriötilanteet ja muut poikkeustilanteet

21. Vahinko ja onnettomuustilanteiden varalle on laitosalueella oltava riittävä määrä imeytys- ja torjuntamateriaalia. Vuotoina ympäristöön päässet polttoaineet ja muut haitalliset aineet on välittömästi kerättävä talteen. Vahinko- ja onnettomuustilanteista on ilmoitettava ympäristönsuojeluviranomaiselle. (JL 13 §, MAL 11 §)
22. Laitoksen henkilökunta, aliurakoitsijat ja muut alueella työskentelevät tulee perehdyttää tämän luvan ehtoihin. (MAL 11 §)

Toiminnan raportointi

23. Luvan haltijan tulee vuosittain tammikuun loppuun mennessä ilmoittaa edellisenä vuonna otetun maa-aineksen määrä ja laatu lupaviranomaiselle. Tiedot tulee ilmoittaa suoraan sähköiseen NOTTO-järjestelmään. (MAL 11 §, MAA 9 §)

Toiminnan lopettaminen

24. Kun maa-ainesten ottaminen on päättynyt tai luvan voimassaoloaika on kulunut umpeen, on alueella pidettävä lopputarkastus. Ennen lopputarkastusta on hakijan toimitettava valvontaviranomaiselle alueen loppumittauspöytäkirja, josta käyvät ilmi alueen pohjan taso ja otetun alueen laajuus. Maa-ainesluvan haltijan on pyydettävä tässä tarkoitettua lopputarkastusta. (MAL 3, 11 §, MAA 7 §)

PÄÄTÖKSEN PERUSTELUT

Luvan myöntämisen edellytykset

Hakemuksessa on esitetty asianmukaiset suunnitelmat ja riittävät selvitykset lupaharkinnan tekemiseksi. Maa-aineslain 6 §:n mukaan lupa maa-ainesten ottamiseen on myönnettävä, jos asianmukainen ottamissuunnitelma on esitetty eikä ottaminen tai sen järjestely ole ristiriidassa 3 §:ssä säädettyjen rajoitusten kanssa.

Ottamissuunnitelman ja lupapäätöksen määräysten mukaan toimittaessa ottamisesta ei ennalta arvioiden aiheudu kauniin maisemakuvan, luonnon merkittävien kauneusarvojen tai erikoisten luonnon esiintymien tuhoutumista, huomattavia tai laajalle ulottuvia vahingollisia muutoksia luonnonolosuhteissa eikä tärkeän tai muun vedenhankintakäyttöön soveltuvan pohjavesialueen vedenlaadun tai antoisuuden vaarantumista.

Alueella ei ole kaavallisia esteitä luvan myöntämiseksi. Kun toimitaan hakemuksen, ottamissuunnitelman ja tehdyn lupapäätöksen määräysten mukaisesti, ottamisen vahingollinen vaikutus ja haitta luontoon ja maisemakuvaan jää mahdollisimman vähäiseksi.

Toiminta sijoittuu alueelle, jolle on jo aiemmin myönnetty lupa maa-ainesten ottamiseen. Kyseessä ei ole uusi toiminta, eikä kaivualueen merkittävä laajentaminen. Toiminta ei sijoitu luonnontilaiselle alueelle. Toiminnan aloittaminen ei siten aiheuta merkittävää muutosta alueen käyttöön tai ympäristöön.

Asiasta saadut lausunnot on otettu huomioon lupamääräyksissä.

Lupamääräysten yksilöidyt perustelut

Kokonaisottomäärä, ottamisaika ja ottamisalue ovat hakemuksen mukaiset. Määräys toiminnan laajuudesta on tarpeen antaa ettei toiminnasta aiheudu kohtuutonta haittaa ympäristölle. (Määräys 1)

Ottamisalue tulee merkitä näkyvästi maastoo, jotta voidaan varmistua, että ottotoiminta pysyy suunnitelluissa rajoissa. Määräys on annettu toiminnan valvomiseksi. (Määräys 2)

Aloituskatselmus on tarpeen otolle asetettujen aloitusehtojen toteutumisen tarkastamiseksi. (Määräys 3)

Määräys ottosyvyydestä on tarpeen, jotta voidaan seurata ottamisen ja velvoitteiden toteutumista ottoalueella. (Määräys 4)

Määräys ottoalueen pohjantason selvittämisestä ja tarvittaessa täyttämisestä on tarpeen, sillä lupahakemuksen nykytilapiirrustusten perusteella on syytä epäillä, että ottaminen on aikaisemman luvan aikana ulottunut sallitun alimman ottotason alapuolelle, jolloin oikean tason selvittäminen ja saattaminen luvan mukaiseen tasoon on ehdottoman tärkeää pohjaveden suojelemiseksi. (Määräys 5)

Jyrkkien rintausten merkinnällä varmistetaan, ettei niistä aiheudu vaaraa maastossa kulkeville. (Määräys 6)

Maa-ainelain 9 §:n mukaan kiinteistön omistajalla ja haltijalla on oikeus saada maa-ainesten ottojalta täysi korvaus haitasta, joka maa-ainesten ottamisesta hänelle aiheutuu, jos maa-ainesten ottaminen alentaa viereisen tai lähistöllä sijaitsevan kiinteistön arvoa tai aiheuttaa muuta sellaista vahinkoa tai haittaa kiinteistön käyttämiseksi, mitä ei ole pidettävä vähäisenä. (Määräys 7)

Jätteiden oikealla käsittelyllä varmistetaan, ettei jätteistä tai niiden käsittelystä aiheudu ympäristön pilaantumisen vaaraa, tervetshaittaa tai alueen roskaantumista. (Määräykset 8 ja 9)

Määräys on annettu toiminnasta mahdollisesti aiheutuvien haittojen ehkäisemiseksi ja rajoittamiseksi. Esitetyt melutasot perustuvat valtioneuvoston päätökseen 993/1992. Määräys meluavimpien työvaiheiden välttämiseksi lintujen pesintäkauden aikana perustuu Lupa- ja valvonta viranomaisen lausuntoon Tarvittaessa ympäristönsuojeluviranomainen voi vaati melun mittausta, jolla varmistetaan toiminnan pysyvän annetuissa melurajoissa. (Määräys 10)

Määräys vähimmäisetäisyydestä on hakemuksen ja alueella aikaisemmin voimassa olleen luvan mukainen. Suojaetäisyys lähimpään kiinteistöön on tarpeen melu- ja pölyhaittojen ehkäisemiseksi. (Määräys 11)

Maa-ainesten käsittelystä ja liikenteestä voi syntyä pölyämistä, joka voi aiheuttaa viihtyvyyshaittaa lähialueella. Lupamääräys on tarpeen asutukselle mahdollisesti aiheutuvien pölyhaittojen rajoittamiseksi ja todentamiseksi. Asetettu hengitettävien hiukkasta raja-arvo perustuu valtioneuvoston asetukseen ilmanlaadusta (79/2017). Alue sijaitsee luokitellulla pohjavesialueella, joten suolan käyttämisellä voi olla vaikutuksia pohjavedenlaatuun. Tarvittarssa ympäristönsuojeluviranomainen voi vaatia pölyn mittausta, jolla varmistetaan toiminnan pysyminen annetuissa pölyn raja-arvoissa. (Määräys 12)

Määräys on annettu maaperän ja pohjaveden pilaantumisen ehkäisemiseksi. Koneiden ja laitteiden huolto sekä tankkaus aiheuttavat riskin pohjaveden ja maaperän pilaantumiselle. (Määräys 13)

Määräys uuden pohjaveden seurantaan soveltuvan putken asentamisesta on tarpeen, jotta voidaan varmistaa pohjaveden pinnan korkeuden ja laadun seurannan edustavuus. Määräys perustuu Lupa- ja valvontaviraston lausuntoon. (Määräys 14)

Määräys on annettu toiminnasta aiheutuvien vaikutusten tarkkailua varten ja pohjaveden pilaantumisen ehkäisemiseksi. Tarkkailulla voidaan havaita mahdolliset maa-ainesten ottamisesta aiheutuvat haitat (Määräys 15)

Määräyksellä varmistetaan, että jälkihoito on asianmukainen sekä kasvillisuus on lähtenyt kasvamaan. Pohjaveden tarkkailu velvoite on annettu pohjaveden suojelemiseksi. (Määräys 16)

Määräyksillä varmistetaan jälkihoidon asianmukaisuus. Luiskaaminen perustuu turvallisuuteen ja yleiseen käytäntöön ja Ympäristöministeriön Maa-ainesten ottaminen- oppaaseen 2023:30. Varastokasojen sijoittelulla varmistetaan, että maisemointi ja jälkihoitotyöt voidaan toteuttaa suunnitellusti. Kasvukerrokset ovat

tarpeen, jotta varmistetaan alueen kasvillisuuden kasvu.
(Määräykset 17-19)

Määräyksellä ehkäistään luvattomien maankaatopaikkojen syntymistä ja pilaantuneiden maa-aineksien tuomista alueelle. Ympäristönsuojeluviranomainen hyväksyy jokaisen tuodun ulkopuolisin maa-aineksen ja arvio niiden soveltuvuuden. (Määräys 20)

Pilaantumisvaaran ehkäisemiseksi on ollut perusteltua antaa määräys riittävän torjuntakaluston ja torjuntamateriaalin varaamisesta vahinko- ja onnettomuustilanteiden varalle. (Määräys 21)

Luvan ehtojen täyttymisen varmistamiseksi laitoksella toimivan henkilökunnan tulee olla selvillä luvan sisällöstä. Henkilöstön perehdytyksellä voidaan vähentää onnettomuusriskejä. (Määräys 22)

Raportointia koskeva määräys on tarpeen valvonnan ja tarkkailun toteuttamiseksi. (Määräys 23)

Määräys on annettu toiminnan valvomiseksi. Loppukatselmus on tarpeen jälkihoitotöiden toteuttamiseksi. Lopputarkastuksen avulla arvioidaan voidaanko asetettu vakuus vapauttaa (Määräys 24)

MAA-AINESLUPAHAKEMUS

Sijainti Ottamisalue sijaitsee Sysmän kunnan Nuoramoisten kylässä tilalla Soraharju 781-409-6-768, Kalkkistentien varressa.

Toimintaa koskevat suunnitelmat, luvat ja alueen kaavoitus

Alue sijaitsee Päijät-Hämeen maakuntakaavassa (2014) osoitetulla maiseman kannalta maakunnallisesti arvokkaalla alueella. Kyseessä on Leenharjun eteläosan kulttuurimaisema, joka on maakunnallisesti arvokas harjumaisema.

Kiinteistöllä on aikaisempi maa-aineslupa, Sysmän kunnan teknisen lautakunnan lupajaosto 10.2.2015, MAL01/2015. Lupa on vanhentunut 11.2.2025.

Alueelta otettava maa-aines on tarkoitus käyttää rakentamisen tarpeisiin.

Tällä suunnitelmalla haetaan lupaa ottamistoiminnan jatkamiseksi.

Nykytilanne ottamisalueella

Ottamisalueen ympäristö on metsää. Tien toisella puolella alueen kaakkoispuolella on asuinrakennus noin 120 metrin etäisyydellä nykyisen ottamisalueen reunasta. Seuraava asuinrakennus on noin 130 metrin etäisyydellä ottamisalueesta, loma-asuntoja ottamisalueen läheisyydessä ei ole. Ottaminen on tarkoitus ulottaa 80 metrin etäisyydelle asuinrakennuksesta. Alueen pohjois reunalla sijaitsee vanha jo maisemoitu maa-ainestenottoalue, jolta ottoa on aikaan jatkettu nykyiselle alueelle. Alueen lounaispuolella noin 150 metrin etäisyydellä naapurikiinteistöllä on toinen aktiivinen maa-ainestenottoalue.

Ottamisalueelta on suurin osa puustosta poistettu jo aikaisempien lupien aikana. Avaamattomalla alueella kasvaa säästettyjä mäntyjä ja istutettua mäntytaimikkoa. Alueen jo otettuja reunoja on jo maisemoitu luiskaamalla ja reunoille on syntynyt luontaisesti mäntytaimikkoa ja muuta kasvipeitettä. Lähin vesistö ottamisalueelta on yli kolmen kilometrin päässä oleva Nuoramoisjärvi. Ottamisalueelta noin 740 metriä pohjoiseen sijaitsee Hirssinlähde.

Alue sijaitsee kokonaisuudessaan Leenharjun (0678111) 1-luokan pohjavesialueella. Ottamisalueelle on asennettu pohjavedentarkkailua varten kaksi pohjavesiputkea. Pohjaveden korkeus on mitattu viimeksi joulukuussa 2025 toisesta tarkkailuputkesta ja se on ollut tasolla +96,39 (N2000). Keskimäärin vuosien 2024 ja 2025 mittausten perusteella pohjaveden korkeus alueella on ollut tasolla +96,50 (N2000).

Toiminnan kuvaus

Ottamisalueelta otettava maa-aines on hiekkaa ja soraa. Otto-alueen pinta-ala on 5,2 hehtaaria, koko suunnittelualueen pinta-ala on 7,2 hehtaaria. Ottamistoiminta suoritetaan suunnitelmakartan mukaisesti nykyisiä rintauksia jatkamalla kohti itää ja pohjoista. Kulloinkin tarvittavan aineksen laadun mukaan maa-ainesten otto kohdistuu eri kohtiin aluetta.

Suunniteltu ottotaso on esitetty suunnitelmakartassa ja leikkauskuvissa. Alin ottotaso on N2000+102.26 (ent. N60+102.00), jolloin havaitun pohjaveden ja alimman ottotason väliin jää n. 5,5 m:n suojakerros.

Pintamaat kuoritaan pois ottamistoiminnan edetessä. Pintamaat varastoidaan suunnitelmakartan osoittamille alueille. Toiminnan jälkeen pintamaita käytetään alueen jälkihoitotoimenpiteissä. Rintaukset luiskataan entisen luvan mukaisesti 1:3-kaltevuuteen.

Ottotoiminnan aikana mahdollisesti paljastuva kallio verhoillaan moreenilla.

Koneet, laitteet ja kemikaalit

Ottotoiminnassa käytetään prosessin eri vaiheissa eri maansiirtokoneita. Ottamisalueella ei huolleta työkoneita kuin rikkoontumistapauksessa eikä ottoalueella varastoida poltto- ja voiteluaineita.

Turvallisuus

Liikenne ottamisalueelta Kalkkistentielle (mt. 3132) tapahtuu olemassa olevaa tietä pitkin.

Ottamisen aikana tullaan noudattamaan voimassa olevia työturvallisuusmääräyksiä.

Jälkihoitotoimenpiteet

Ottamistoiminnan edetessä aluetta siistitään ja metsitetään. Pintamaat käytetään alueen muotoiluun ja tarvittaessa alueella tuodaan lisäksi metsän kasvulle soveltuvia puhtaita maa-aineksia.

Ympäristövaikutukset

Ottamisalue sijaitsee metsäalueella, joten se ei erotu maisemakuvasta juurikaan. Ottamistoiminnan päätyttyä, maisemoiduttuaan, alue tulee hyvin sopeutumaan maastoon. Näin ollen ympäristövaikutukset on arvioitu jäävän vähäisiksi.

ASIAN KÄSITTELY

Vireille tulo

Maa-ainelupahakemus on saapunut Heinolan kaupungin ympäristönsuojeluun 18.2.2026 ja sitä on täydennetty 10.3.2026.

Kuuleminen

Lupahakemuksen vireille tulosta on tiedotettu kuuluttamalla Heinolan kaupungin verkkosivuilla 27.3.-27.4.2026. Kuulutus on julkaistu myös Sysmän kunnan verkkosivuilla. Asiasta on kuulta 8 naapurikiinteistöä ja tienpitäjää kirjeitse.

Lausunnot

Hakemuksen johdosta on pyydetty lausunnot Lupa- ja valvontavirastolta, terveydensuojeluviranomaiselta ja Päijät-Hämeen maakuntaliitolta. Lausuntonsa asiaan ovat jättäneet Lupa- ja valvontavirasto ja terveydensuojeluviranomainen. Päijät-Hämeen maakuntaliitto on 20.5.2026 vastannut lausuntopyyntöön ettei heillä ole asiasta lausuttavaa.

Terveysturvallisuusviranomainen on 15.5.2026 päivättyssä lausunnossaan todennut seuraavaa:

”Terveystensuojeluviranomaisella ei ole tiedossa alueen aikaisempaa ottamistoimintaa koskevia haittaepäilyjä. Terveystensuojelun osalta ei ole estettä maa-ainesten ottamistoiminnalle, mikäli lupamenettelyssä huomioidaan seuraavat asiat.

Toiminnasta ei saa aiheutua pohjavesialueen veden laadun tai antoisuuden vaarantumista. Erityisesti tulee huomioida, ettei alueella käytettävien koneiden ja laitteiden käytöstä, säilytyksestä ja huollosta voi aiheutua pohjavesien pilaantumisen vaaraa. Hakemuksessa ei esitetä tarkkailua pohjaveden- laadun seuraamiseksi. Hakemuksen mukaan havaitun pohjaveden ja alimman ottotason väliin jää noin 5,5 metrin suojakerros. Tätä voidaan pitää riittävänä.

Toiminnasta aiheutuva melu ei saa ylittää Valtioneuvoston päätöksessä 993/1992 melulle asetettuja enimmäisarvoja lähimmissä häiriintyvissä kohteissa. Terveystensuojelun näkemyksen mukaan ei ole todennäköistä, että melusta aiheutuisi terveyshaittaa. Mikäli toiminnasta aiheutuvasta melusta tulee valituksia tai on muuten syytä epäillä enimmäisarvojen ylityksiä toimija tulisi edellyttää selvittämään melutaso luotettavan mittauksen avulla.

Toiminnasta ei saa aiheutua kohtuutonta pölyhaittaa lähiasutukselle. Mikäli pölystä aiheutuu haittaa lähikiinteistöllä, tulisi toiminnanharjoittaja velvoittaa suorittamaan asianmukaiset mittaukset haittavaikutusten selvittämiseksi. Viihtyvyyshaittojen ehkäisemiseksi toiminnalle, kuljetuksen huomioiden tulisi rajata selkeät toiminta-ajat”

Lupa- ja valvontavirasto on 20.5.2026 päivätyssä lausunnossaan todennut seuraavaa:

”Kaavoitus ja maisemansuojelu

Päijät-Hämeen 2014 maakuntakaavan (lainvoimainen 2019) mukaan maa-ainesten ottoalue sijaitsee kulttuuriympäristön tai maiseman kannalta maakunnallisesti arvokkaalla alueella (ma, Leenharjun eteläosan maisema-alue). Kalkkistentien itäpuolelle rajautuu kulttuuriympäristön tai maiseman kannalta valtakunnallisesti merkittävä alue kmv106, Ravioskorven asutustila-alue.

Maakuntakaavan aineistossa on Leenharjun eteläosan maisema- aluetta kuvattu seuraavasti: Sysmän-Hartolan viljelyseudun maisematyyppiä edustava maisema-alue. Maakunnallisesti arvokas harjumaisema- ja muodostelma. Maakuntakaavan suunnittelumääräyksessä on seuraavaa: Alueen yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa, kehittämisessä ja hyödyntämisessä on vaalittava alueen keskeisiä erityispiirteitä ja omaleimaisuutta sekä huomioitava kokonaisuuden kannalta merkittävien maisema- ja kulttuuriympäristöarvojen säilyminen.

Nykytilanne- ja suunnitelmakartan mukaan etäisyys ottamisalueen rajasta tien keskiliinjan on 50 metriä. Lopputilannepiirustuksen mukaan ottotoiminta katkaisee harjun erityisesti alueen itäisimmässä kulmassa. Tällä on mahdollisesti maisemaa häiritsevää ja pienilmastoa muuttava vaikutus.

Lupa- ja valvontaviraston tiedon mukaan ottamisalueella ei ole erityisiä luonnonsuojelullisia arvoja.

Etäisyydet

Lupa- ja valvontavirasto katsoo, että lupaharkinnassa tulee ottaa huomioon suojaetäisyysuositukset asutukseen (Maa-ainesten ottaminen, Opas aineiden kestäväseen käyttöön, Ympäristöministeriön julkaisu 2023:30). Oppaan mukaan suojaetäisyys asumiseen tai loma-asumiseen käytettävään rakennukseen tai muulle häiriöalttiille kohteelle soran ottamisalueella on vähintään 100 metriä, mutta tapauskohtaisesti ottamisalue voidaan ulottaa lähemmäs rakennusta.

Pohjavedensuojelu

Ottamisalue sijaitsee Leenharju-nimisellä vedenhankintaa varten tärkeällä pohjavesialueella (tunnus 0678111, luokka 1) ja sen varsinaisella pohjaveden muodostumisalueella. Toiminta ei sijoitu pohjavesialueella sijaitsevan Leenharjun vedenottamon valuma-alueelle. Myös ottamisalue ja sen lounaispuolelle jatkuva harjun osa ovat kuitenkin mahdollista vedenhankinta-alueita, josta voi löytyä antoisuudeltaan nykyistä vedenottamon paikkaa vastaavia tai parempia vedenottoaikoja. Pohjavesien suojelun ja kiviaineshuollon yhteensovittaminen -projektissa (POSKI, GTK 2013) Leenharjun pohjavesialue on luokiteltu maaperän kiviainesten ottoon osittain soveltuvaksi alueeksi.

Hakemuksessa pohjaveden pinnan ylimmäksi korkeustasoksi on mainittu +96.76 (N2000, 2024 mittaus). Hakemuksen mukaan alin ottamistaso on +102,26 m (N2000). Nykytilannepiirustuksen mukaan ottaminen on ulottunut aiemman luvan mukaisen alimman ottotason alapuolelle, enimmillään yli 2 m.

Umpeutuneessa maa-ainesluvassa on edellytetty pohjaveden laadun seuranta vuosittain otettavien näyttein. Pohjavesitarkkailun tuloksista ei ole esitetty yhteenvetoa ottamissuunnitelmassa eikä tuloksia ole myöskään liitetty hakemukseen tai toimitettu ELY-keskukselle aiemmassa luvassa edellytetyksi. Hakemuksesta ei myöskään selviä onko tarkkailua lainkaan tehty. Hakemuksen perusteella ei pysty arvioimaan aiemman maa-ainesten oton vaikutuksia alueen pohjaveden laatuun. Hakemuksesta puuttuu suunnitelma pohjavesivaikutusten tarkkailusta.

Ottamissuunnitelman mukaan ottamisalueella ei huolleta työkoneita eikä ottoalueella varastoida poltto- ja voiteluaineita. Alueen muihin toimintoihin liittyen ottamissuunnitelmasta puuttuu arvio pohjavesiriskeistä sekä kuvaus onnettomuuksien estämiseksi suunnitelluista toimista. Nykytilannepiirustukseen on merkitty tukitoiminto-, varasto- ja seulonta-alue ottoalueen pohjalle. Maaperän suojausrakenteesta tukitoiminta-alueella ja seulan sijoituspaikalla ei kuitenkaan ole esitetty suunnitelmaa. Suunnitelmassa ei myöskään ole kuvattu mitä toimintoja tukitoiminta alueelle sijoittuisi ja kuinka esimerkiksi työkoneiden tankkaus on tarkoitus järjestää.

Hakemuksesta puuttuu arvio hankkeen pohjavesivaikutuksista. Laaja-alaisen soranoton on ympäristöhallinnossa tehtyjen tutkimusten perusteella todettu lisäävän pohjaveden laadun ja pinnan korkeuden vaihteluja sekä pohjaveden likaantumisriskiä. Erityisesti pintamaan poisto laajalla alueella muuttaa pohjaveden muodostumisolosuhteita ja saattaa aiheuttaa haittaa sen käyttökelpoisuudelle. Vaikutukset pohjaveteen ovat yleensä sitä suuremmat mitä enemmän pohjavesialueesta on ottamisaluetta.

Maa-ainesten oton haitallisia vaikutuksia pohjaveteen voidaan vähentää ottamisen kanssa samanaikaisesti tehtävällä jälkihoidolla, jossa alueelle rakennetaan uusi biologisesti aktiivinen kasvualusta ja palautetaan alueen kasvillisuus mahdollisimman nopeasti ottamisen päätyttyä. Hakemuksen mukaan aluetta siistitään ja metsitetään ottamistoiminnan edetessä, mutta suunnitelmaa oton ja jälkihoidon vaiheistamisesta ei ole esitetty. Pintamaat levitetään muotoillulle pohjalle ja rintauksiin 10 - 20 cm kerrokseksi. Tarvittaessa alueelle tuodaan lisäksi haketta ja metsän kasvulle soveltuvia puhtaita maa-aineksia. Tarkempaa suunnitelmaa muualta tuotavien aineiden laadusta ja sen varmistamisesta ei ole esitetty.”

Kannanotto edellä mainitun perusteella

Hakemus on lausunnossa esitetyllä tavalla puutteellinen eikä sen perusteella pysty täysin arvioimaan esimerkiksi hankkeen pohjavesivaikutuksia. Puutteellisen hakemuksen perusteella lupaa ei voida myöntää. Hakemusta täydentämällä ja muuttamalla ottaminen voi kuitenkin olla järjestettävissä niin, ettei se ole ristiriidassa maa-aineslain 3 §:n vaatimusten kanssa. Mikäli hakemusta täydennetään, voi Lupa- ja valvontavirasto tarvittaessa antaa uuden lausunnon täydennyksestä hakemuksesta. Täydennyksessä ja asian käsittelyssä tulee ottaa huomioon seuraavaa:

-Alueet, joilla ottaminen on ulottunut alimman sallitun ottamistason alapuolelle, tulee täyttää luvan mukaisiksi, ennen kuin ottamista muualla jatketaan. Täytöissä saa

käyttää ainoastaan ottamisalueelta saatavaa soraa ja hiekkaa.

-Maa-ainesten ottaminen ja ottamisalueen jälkihoito tulee vaiheistaa niin, että kerralla avoinna olevan ottamisalueen pinta-ala on enintään 4 ha. Pohjataso ja jo loppuun otetun alueen luiskat tulee jälkihoitaa ennen kuin ottoa muualla jatketaan. Jälkihoidon yhteydessä tulee pohjavettä suojaavan kasvillisuuden palautuminen alueelle varmistaa kylvöin ja istutuksin. Jälkihoitoa varten voidaan tarvittaessa tuoda muualta tarkoitukseen sopivia pintamaita, kunhan niiden laatu varmistetaan. Maisemointityöt on hoidettava luvan voimassaolon aikana.

-Alueella käytettävien aineiden, koneiden ja laitteiden sijoitus-, säilytys- ja tankkauspaikat on rakennettava ja toiminta muutoinkin järjestettävä niin, ettei toiminnasta voi aiheutua pohjaveden tai maaperän pilaantumisen vaaraa. Polttoaineita sisältävät työkoneet ja laitteistot tulee tankata ja säilyttää työaikojen ulkopuolisina aikoina pohjavesialueen ulkopuolella tai riittävästi suojatulla tukitoiminta-alueella tai muulla vastaavasti suojatulla alueella.

-Suojaukset tulee toteuttaa niin, että vuotojenhallinta toteutuu kaksinkertaisen suojauksen periaatteen mukaisesti. Kaksinkertaisessa suojauksessa sekä ensisijaisen että toissijaisen suojauksen tulee muodostaa aukottomat, toisistaan riippumattomat suojauskokonaisuudet. Suojatuille alueille kertyvien sadevesien keräily ja käsittely on järjestettävä niin, että likaisten sadevesien imeytyminen maaperään pohjavesialueelle ei ole mahdollista.

-Ylimpään pohjaveden pintaan tulee jättää vähintään 4 metrin suojakerros. Mikäli pohjaveden pinnan tarkkailussa havaitaan pohjaveden pinta ennalta arvioitua ylemmällä tasolla, tulee alin ottotaso määritellä niin, että 4 metrin suojakerros toteutuu. Pohjaveden pinnan korkeutta ottamisalueella tulee seurata vähintään kolmen kuukauden välein tehtävin mittauksin.

- Ottamisalueen länsiosaan, tukitoiminta-alueen läheisyyteen, tulee asentaa ennen uuden luvan mukaisen toiminnan alkamista pohjaveden laadun tarkkailuun soveltuva muovinen (PEH Ø 50 mm) pohjaveden havaintoputki. Luvan haltijan tulee toimittaa asennetun havaintoputken sijaintitiedot ETRS-TM35FIN-koordinaattijärjestelmässä, asennustapa, materiaalitiedot, asennuspäivämäärä, asentaja, putken halkaisija sekä putken ylä- ja alapään korkeus, maanpinnan korkeus, siivilän ala- ja yläpään korkeus N2000-järjestelmässä sekä putken

asentamisen yhteydessä tehdyn kairauksen maalajitiedot Lupa- ja valvontavirastolle pohjavesitietojärjestelmään tallentamista varten.

-Ottamisalueen länsiosan uudesta havaintoputkesta tulee ottaa ns. laaja pohjavesinäyte ennen maa-ainestenoton jatkamista, kolmen vuoden välein toiminnan aikana sekä toiminnan päätyttyä. Laajasta näytteestä tulee analysoida ainakin haju, sameus, väri, pH, happi, kemiallinen hapenkulutus (CODMn)/permanganaattiluku/TOC, sähkönjohtavuus, rauta, mangaani, sulfaatti, nitraatti, kloridi, kokonaiskovuus, alkaliniteetti, mineraaliöljyt, polttoaineöljyhiilivedyt ja haihtuvat hiilivedyt. Lisäksi välivuosina tulee ottaa näyte, josta tutkitaan vähintään pH, kemiallinen hapenkulutus, sähkönjohtavuus, sameus ja polttoainehiilivedyt.

-Mikäli alle 200 metrin etäisyydellä ottoalueesta sijaitsee talousvesikaivoja, tulee niiden laatu tutkia laajan pohjavesinäytteen mukaisesti ennen ottotoiminnan jatkamista.

-Vedenlaatunäytteet tulee olla asiantuntevan näytteenottajan ottamia ja näytteenoton tulee vastata laboratorion laatuksiteerejä (sertifioitu/akkreditoitu). Vuosittaiset tulokset tulee toimittaa tiedoksi kunnan valvontaviranomaiselle sekä Lupa- ja valvontavirastolle (kirjaamo(at)lvv.fi). Lisäksi tulokset tulee toimittaa sähköisesti ympäristöhallinnon pohjavesitietojärjestelmään (POVET/PISARA). Pohjaveden tarkkailutulosten toimittamisesta Lupa- ja valvontavirastolle ohjeistetaan liitteenä olevassa ohjeessa (Liite 1. Pohjaveden tarkkailutulosten toimittaminen).

-Erytyisesti ottamisalueen itäisen kulman ja maantien väliin tulee jättää vähintään 80 metrin suojaetäisyys. Tällöin maisemaa häiritsevät ja pienilmastoa muuttavat vaikutukset jäävät pienemmiksi.

-Jälkihoidon ja pohjaveden tilan seuranta tulee jatkaa vähintään 3 vuotta ottamisen päätyttyä.

Muistutukset ja mielipiteet

Hakemuksesta ei määräaikaan mennessä jätetty yhtäkään muistutusta tai mielipidettä.

Hakijan vastine lausuntoihin, muistutuksiin ja mielipiteisiin

Hakija on jättänyt vastineen saatuihin lausuntoihin 2.6.2026.

"Ottamistoiminta on mennyt alimman ottotason alapuolelle paikallisesti. Hakijan mukaan ottotaso on lupakaudella tarkastettu viranomaisen kanssa ja ottotaso on katsottu lupaehtojen mukaiseksi. Tässä on todennäköisesti tapahtunut viranomaiskäynnillä jonkinlainen korkopukin tulkintavirhe. Otetun alimman tason ja pohjaveden väliin jää kuitenkin yli kolme metriä maa-ainesta.

Hakijan mukaan pohjaveden mittaus ja tarkkailutulokset on toimitettu Sysmän kuntaan. Pohjaveden tarkkailu suoritettaisiin ympäristölupaviranomaisen lupapäätöksen mukaisesti, esimerkiksi aiemman lupapäätöksen mukaisesti.

Tankkaaminen suoritetaan tukitoiminta-alueella paikalle tuotavasta kaksoisvaippa säiliöstä, joka on varustettu ylitäytön estimellä. Tankkausalue suojataan ympäristöviranomaisen vaatimusten mukaisesti. Tankkaaminen on toiminnan pienimuotoisuudesta johtuen vähäistä, ei edes joka kuukausi tapahtuvaa. Tankkauspaikalla on öljynimeytysturvetta. Tukitoiminta-alueella suoritetaan lähinnä seulontaa ja sijoitetaan varastokasoja. Tukitoiminta-alueen toiminta ei muutu aiemman luvan mukaisesta.

Ottamisalueelle on ollut lupa jo aiemmin eli lupaa haetaan samalle alueelle. Ottamisalue tai ottamismäärä eivät suurene aiemmasta luvasta eli pohjavesivaikutukset pysyvät ennallaan. Maisemoinnin osalta ottaminen etenee suunnitelmapakartan mukaisesti kohti alueen reunoja ja aluetta maisemoidaan sitä mukaa kun ottamistoiminta saavuttaa otto-alueen rajat.

LVVn kannanottoon vastaukset:

-Ottamistason alapuoliset alueet voidaan täyttää lupaviranomaisen päätöksen mukaisesti. Esitämme että täyttö suoritettaisiin niin että LVV:n vaatima 4 metrin suojaetäisyys pohjaveteen täyttyy.

-Ottamistoiminnan vaiheistus päätettäisiin ottamistoiminnan katselmuksessa, jossa samalla katsotaan jo loppuun otetut alueet. Nykytilannekartan mukaisesti ottaminen on lähellä loppuvaihetta alueen länsiosassa, josta ottaminen ja maisemointi luonnollisesti jatkuisi kohti pohjoista, joten vaiheistus on syytä katsoa paikan päällä.

-Tukitoiminta-alueen toiminnot ja koneiden säilytys katsottaisiin myös ottamistoiminnan katselmuksessa koska alueella on toimittu myös aiemman luvan aikana, lupaehtojen mukaisesti niin sovittaisiin mitä muutoksia käytännössä tarvitaan. Tarvittaessa tankkausalue suojataan uusien lupamääräysten mukaisesti

-Pohjavesinäytteet otetaan lupaviranomaisen määräysten mukaisesti. Ensin tulisi kuitenkin tarkistaa jo aiemmin Sysmän kuntaan toimitetut pohjaveden laatudokumentit.

Pohjavesisuunnitelmaksi ehdotetaan aiemman lupamääräysten mukaista mittaus- ja näytteenotto ohjelmaa.

-Ottamisalueen rajaus toteutetaan lupaviranomaisen päätöksen mukaisesti. Suunnitelmakartan ja leikkauskuvien perusteella maantielle ei tule näkymään ottamistoiminta eli maisemallista haittaa ei ole. Pienilmastohaittaa ei mielestämme tule koska ottoalue on pieni ja korkeussuhteet eivät mielestämme olennaisesti muutu. Ottoalueen laajuusasiainkin voisi tarkentaa vielä maastokatselmuksessa.”

Tarkastukset Alueella ei ole tehty hakemuksen johdosta tarkastusta.

SOVELLETUT OIKEUSOHJEET

Maa-ainelaki (555/1981): 3 §, 4 §, 5 §, 6§, 7 §, 9 §, 10 §, 11 §, 12 §, 13§, 14 §, 19 §, 20 §, 21 §, 23 §
Valtioneuvoston asetus maa-aineksen ottamisesta (926/2005): 7 §, 9 §
Valtioneuvoston päätös melutason ohjearvoista 993/1992: 2 §
Valtioneuvoston asetus ilmanlaadusta 79/2017: 4 §
Jätelaki 646/2011: 13 §
Heinolan kaupungin hallintosääntö 3.2.2026 lukien (kvalt. 2.2.2026 § 3) 23.4 §
Sysmän kunnan maa-ainestaksa (kunnanvaltuusto 18.4.2016), 2 §, 3 §, 4 §, 5 §

PÄÄTÖKSEN VOIMASSAOLO

Tämä päätös on voimassa 10 vuotta päätöksen lainvoimaiseksi tulemisesta.

MAKSUT JA NIIDEN MÄÄRÄYTYMINEN

Vakuus Ennen maa-ainesten ottamisen aloittamista hakijan on asetettava lupamääräysten noudattamiseksi 20 000 (5,2 ha x 4000 €) euron suuruinen MAL 12 §:n tarkoittama hyväksyttävä vakuus. (esim. pankkitalletus tai pankkitakaus). Vakuussumma muodostuu arvioidusta jälkihoitotöiden kustannuksista noin 4000 euroa/ha. Vakuuden tulee olla asetettuna ennen toiminnan aloittamista. Toimintaa ei saa aloittaa ennen kuin valvontaviranomainen on hyväksynyt asetetun vakuuden. Vakuuden tulee olla voimassa yhden (1) vuoden yli tämän luvan voimassaoloajan. Vakuuden arvoa voidaan tarkistaa luvan voimassaoloaikana.

Vakuus voidaan vapauttaa kokonaisuudessaan toiminnan päättyttyä, lupaan liittyvien ehtojen velvoitteiden tultua täytetyiksi. Vakuuden vapauttaminen tapahtuu valvontaviranomaisen päätöksen perusteella.

Vakuuden edunsaajaksi tulee osoittaa Sysmän ympäristönsuojeluviranomainen.

Vakuuden hyväksymisestä peritään kulloinkin voimassa olevan taksan mukainen maksu.

Tarkastusmaksu

Luvan ottamissuunnitelman tarkastamisesta luvan hakijan on suoritettava 1.7.2016 alkaen voimaan tulleen maa-ainestaksan mukaisesti seuraavat maksut:

Tarkastusmaksu ottamissuunnitelmaa kohti	200 €
+ ottamisalueen pinta-alueen mukaan 70 €/ha x 5,2 ha	364 €
+ Hakemuksessa otettavaksi esitetyn maa-ainestaksan mukaisesti otettavaksi esitetyn maa-ainestaksan mukaan 0,01 €/m ³ x 120 000 m ³	1200 €
yhteensä	1764 €

Näiden lisäksi peritään kuulemisesta perusmaksu 20 €, rajanaapuri 30 €/kuultava ja muut asianosainen 15 €/kuultava.

perusmaksu	20 €
rajanaapuri 8 x 30 €	240 €
muu asianosainen 15 €	15 €
yhteensä	275 €

Valvontamaksu

Vuosittaista valvontamaksua peritään kulloinkin voimassa olevan taksan mukaan. 1.7.2016 alkaen voimaan tulleen maa-ainestaksan mukaiset valvontamaksut ovat seuraavat:

Vuotuisen ottomäärän mukaan 0,02 €/m ³ x 12000 m ³	240 €
+ ottamisalueen pinta-alueen mukaan 40 €/ha x 5,2 ha	208 €
yhteensä	448 €

Ensimmäinen vuotuinen valvontamaksu peritään ennen ottamistoimintaan ryhtymistä ja seuraavat vuosittain kunnan määräämänä ajankohtana.

PÄÄTÖKSESTÄ TIEDOTTAMINEN

Päätös Hakija (Sähköisesti)

Tiedoksi Lupa- ja valvontavirasto (sähköisesti)
Terveystieteiden tutkimuskeskus (sähköisesti)
Päijät-Hämeen maakuntaliitto (sähköisesti)
Sysmän kunta (sähköisesti)

Kuulutus Päätöksestä kuulutetaan Heinolan kaupungin verkkosivuilla (www.heinola.fi → kuulutukset). Päätös julkaistaan myös Sysmän kunnan verkkosivuilla (www.sysma.fi → kuulutukset).

MUUTOKSENHAKU

Tähän päätökseen saa hakea muutosta valittamalla muutoksenhakuohjeen mukaisesti Hämeenlinnan hallinto-oikeuteen. Muutoksenhakuohje on tämän päätöksen liitteenä. Maksusta haetaan muutosta samassa järjestyksessä, kuin päätöksestä.

31. Päätös yhteiskäsittelyluvan muuttamisesta, Destia Oy, Karjosilta 781-410-6-97, Sysmä

ympltk 10.06.2026
67/11.01.00/2026

Asia Päätös ympäristönsuojelulain (527/2014) 89 § mukaisesta ympäristöluvan muutoshakemuksesta ja päätös 199 §:n mukaisesta toiminnan aloittamisesta muutoksenhausta huolimatta.

Asia on palautettu käsittelyyn Vaasan hallinto-oikeuden päätöksen 100/2026 30.1.2026 perusteella.

Hakija Destia Oy
Firdonkatu 2 T151
00520 Helsinki
Y-tunnus: 2163026-3

Lautakunnan ratkaisu

Päätös

Esittelijä ympäristöpäällikkö Laitinen, Tarja

Päätösehdotus Ympäristölautakunta päättää

1. muuttaa Destia Oy:lle 01.12.2020 myönnettyä yhteiskäsittelylupaa (Tie- ja lupajaosto 01.12.2020 § 29) lupamääräysten 11 ja 12 osalta tässä päätöksessä ilmenevällä tavalla. Toiminnan tulee muutoin tapahtua voimassa olevan yhteiskäsittelyluvan (Tie- ja lupajaosto 01.12.2020 § 29) lupamääräysten mukaisesti sekä niiltä osin sen hakemuksen mukaisesti. Toiminnan tulee tapahtua myös luvan muutoshakemuksen ja tässä päätöksessä olevien lupamääräysten mukaisesti.

2. myöntää Destia Oy:lle ympäristönsuojelulain 199 §:n mukaisen luvan aloittaa toiminta muutoksenhausta huolimatta noudattaen tämän luvan ehtoja.

Hallinto-oikeus voi peruuttaa lautakunnan antaman luvan aloittaa toiminta muutoksenhausta huolimatta.

Luvan hakemisen perusteet

Ympäristönsuojelulaki (527/2014) 89 §

Toimivalta Ympäristönsuojelusta annetun valtioneuvoston asetuksen (VNa ympäristönsuojelusta 713/2014) 2.1 § kohta 6 a ja b mukaan kunnan ympäristönsuojeluviranomaisessa käsiteltäviin lupa-asioihin kuuluu

tietylle alueelle sijoitettava siirrettävä murskaamo, jonka toiminta-aika on yhteensä vähintään 50 päivää.

Maa-aineslain ottamista koskevan lupa-asian ratkaisee kuntien ympäristönsuojelunhallinnosta annetun lain (64/1986, KYHL) mukainen kunnan ympäristönsuojeluviranomainen (MAL 7§).

Viranomaisen vaihtuminen

1.1.2026 alkaen Sysmän kunnan ympäristönsuojeluviranomaisena on toiminut Heinolan kaupungin ympäristölautakunta.

Valmistelija

ympäristönsuojelutarkastaja Emma Husu, p. 044 713 4529,
etunimi.sukunimi@heinola.fi

Lupamääräykset

11. Alueella olevat meluvallit voidaan purkaa ennen toiminnan viimeistä vaihetta. Ennen purkutyön aloittamista tulee tehdä ilmoitus vähintään kaksi viikkoa aikaisemmin Heinolan kaupungin ympäristönsuojeluun. Purkutyöstä on ilmoitettava myös lähimmille naapureille talokohtaisesti 900 metrin etäisyydellä vähintään kaksi viikkoa ennen purkutöiden aloittamista.

12. Murskaus- ja rikotustoiminta, sekä mahdollisuuksien mukaan kuormaus tulee sijoittua kallioseinämän suojaan siten, että melun leviäminen ympäristöön on mahdollisimman vähäistä.

Vastaukset yksilöityihin vaatimuksiin ja lausuntoihin:

- Tien kunnossapitoa koskevia vaatimuksia ei ole huomioitu määräyksissä. Tien kunnossapito ei kuulu lupakäsittelyn piiriin.
- Vaatimus siitä, ettei YSL 199 § mukaista toiminnan aloittamislupaa myönnetä, on huomioitu lupaharkinnassa. Lupaviranomainen kuitenkin katsoo, että YSL 199 § mukaisen toiminnan aloittamisluvan täytäntöönpano ei tee muutoksenhakua hyödyttömäksi. Toiminnanharjoittajalta edellytetään vakuuden asettamista, mikäli toiminta aloitetaan muutoksenhausta huolimatta.
- Vaatimus asfalttiaseman sisällyttämisestä lupamääräyksiin ei ole huomioitu, koska kyseessä on rekisteröity toiminta. Asfalttiasema on rekisteröity YSL 116 § mukaisesti 16.7.2015 ja sitä valvotaan ja sitä sääntelee asfalttiasemien ympäristönsuojeluvaatimuksista annettu valtioneuvoston asetus (846/2012). Asfalttiasema on mahdollista sijoittaa varastokasojen suojaan. Varastokasat osaltaan voivat toimia meluestenä.
- Vaatimus meluhaittojen vähentämisestä ja meluvallien säilyttämisestä, on huomioitu lupamääräyksessä 12. Esitettyjen selvitysten perusteella louhinnasta syntynyt kallioseinä toimii

meluesteenä, eikä toiminnan alkuvaiheessa rakennetuilla meluvälillä ole enää suurta meluntorjunnallista merkitystä.

- Vaatimus meluidan rakentamisesta louhokselle johtavan tien ja ranta-asutuksen väliin on huomioitu lupaharkinnassa. Meluidan rakentamista toiminta-alueen ulkopuolelle ei kuitenkaan voida edellyttää lupakäsittelyn puitteissa.

PÄÄTÖKSEN PERUSTELUT

Lupaharkinnan perustelut

Toiminta, jota harjoitetaan tässä päätöksessä esitetyllä tavalla, täyttää ympäristönsuojelulain, jätelain sekä niiden nojalla annettujen asetusten edellyttämät vaatimukset. Edellä mainitun perusteella lupa myönnetään.

Toimittaessa hakemuksen ja lupamääräysten mukaisesti toiminnasta ei aiheudu vaaraa terveydelle tai ympäristölle, eikä toiminnan sijoittamisesta kyseiselle paikalle voida katsoa aiheutuvan eräistä naapurussuhteista annetun lain tarkoittamaa kohtuutonta haittaa. Lupaharkinnassa on otettu huomioon viimeisen melumittauksen tulokset ja melumallinnus ja se että murskausta suoritetaan alueella suunnitelman mukaan enintään 50 päivänä vuodessa. Toiminta, annetut lupamääräykset ja sijoituspaikka huomioon ottaen todetaan, että luvan myöntämisen edellytykset täyttyvät.

Aloittamislupa ennen päätöksen lainvoimaisuutta voidaan myöntää YSL (527/2014) 199 § nojalla, mikäli täytäntöönpano ei tee muutoksenhakua turhaksi. Toiminnan aloittamisesta päätöksen mukaisesti ei ennalta arvioiden aiheudu sellaisia haittoja, jotka tekisivät muutoksen haun hyödyttömäksi. Meluvallit pystytään rakentamaan takaisin. Riittäväksi vakuudeksi on katsottu 6000 euroa, hakijan esityksestä poiketen.

Muistutukset ja viranomaislausunto on huomioitu lupaharkinnassa

Lupamääräysten perustelut

Lupamääräys 11 on muutettu vastaamaan toiminnan nykytilaa, louhinta- ja murskaus toiminnan siirtyessä ottamissuunnitelman mukaisesti etelään päin. Esitettyjen selvitysten perusteella louhinnasta syntynyt kallioseinä toimii meluesteenä, eikä toiminnan alkuvaiheessa rakennetuilla meluvälillä ole enää suurta meluntorjunnallista merkitystä. Ilmoitusvelvollisuus on annettu valvonnan toteuttamiseksi ja koettujen haittojen vähentämiseksi, jotta alueen asukkailla on mahdollisuus varautua purkutyöstä aiheutuviin meluhaittoihin.

Lupamääräys 12 on tarpeen murskaustoiminnan meluhaittojen vähentämiseksi ja ympäristön viihtyisyyden laskun ehkäisemiseksi. Lupamääräyksestä on poistettu maininta asfalttiaseman sijoittamisesta, koska toiminta on rekisteröity ympäristönsuojelulain 116 §:n mukaisesti ja sen toimintaa säädellään Asfalttiasemien ympäristönsuojeluvaatimuksista annetun valtioneuvoston asetuksen (846/2012) nojalla.

HAKEMUS

Toimintaa koskevat luvat

Toiminnalle on voimassaoleva Sysmän kunnan tie- ja lupajaoston myöntämä yhteiskäsittelylupa. (Sysmän kunta, tie- ja lupajaosto 01.12.2020 § 29)

Sijaintipaikka ja sen ympäristö

Lakeissuon kallioalue sijaitsee Sysmän kunnan Onkiniemen kylässä, linnuntietä noin 20 kilometriä Sysmän kunnan keskustaajamasta kaakkoon. Valtatie 4 (Itä-Päijänteentie) kulkee noin 800 metriä suunnittelualan itäpuolella. Alueelle kuljetaan valtatieltä 4 erkanevaa Onkijärventietä pitkin. Etäisyys valtatieltä 4 suunnittelualueelle on Onkijärventietä pitkin noin kaksi (2) kilometriä. Suunnittelualan kokonaispinta-ala on noin 6,8 hehtaaria, josta louhinta-alueen pinta-ala on 2,2 hehtaaria.

Hakemuksen sisältö ja toiminnan kuvaus

Yhteiskäsittelyluvan muutosta haetaan lupamääräyksiin 11 ja 12, jotka kuuluivat seuraavasti:

"11. Alueella olevia meluvallia ei saa poistaa tai pienentää, ennen toiminnan viimeistä vaihetta.

12. Murskauslaitos ja asfalttiasema on sijoitettava meluvallin taakse, louhosalueen keskilinjan itäpuolelle."

Destia Oy hakee lupaan muutosta siten, että alueelle ottamisen alkuvaiheessa rakennetut, nykyisen louhinta-alueen keskivaiheilla sijaitsevat ja lupamääräyksen 11 tarkoittamat meluvallit voitaisiin tarpeettomina purkaa. Muutosta haetaan myös lupamääräyksen 12 sanamuotoon siten, että sanamuoto vastaisi paremmin nykyisen yhteisluvan ottamissuunnitelmaa tai siten, että meluvallihin ja asfalttiasemaan sidottu lupamääräys poistettaisiin kokonaan. Ajoittainen asfaltinvalmistus on tällä hetkellä luvitettu YSL 116 § mukaisella rekisteröintimenettelyllä. Haettavilla muutoksilla halutaan myös mahdollistaa meluvallien rankentamiseen käytetyn maa-aineksen käyttö.

Kaikki murskaus tehdään tällä hetkellä louhosalueen pohjois-eteläsuuntaiseen keskilinjaan nähden meluvallin länsipuolella ja oikeammin kaukana meluvalleista, noin 140 metriä meluvalleista etelään, kallioseinämien suojassa. Lupamääräyksen 11 tarkoittaman meluvallin meluntorjunnallista merkitystä on tarkasteltu laskennallisen meluselvityksen avulla.

Selvitys ja meluasiantuntijan lausunto meluvallin poistamisen vaikutuksesta on esitetty seuraavaa: ”Laskentatulosten perusteella murskevalleja ei enää tarvita estämään melun leviämistä Onkijärven asuin- ja lomarakennuksille melutason raja-arvojen saavuttamiseksi. Louhinnassa syntynyt kallioseinämä toimii niiden sijaan meluesteenä Onkijärven suuntaan. Tulevien murskausjaksojen aikana louhintasuunnan – toisin sanoen murskauslaitoksen tulevien sijaintipaikkojen – takia tilanne edelleen paranee, eikä murskevalleilla ole vaikutusta Onkijärven asuin- ja lomarakennuksille aiheutuvaan melutasoon.”

Lakeissuon kallioalueen yhteiskäsittelylupapäätös sisältää joka tapauksessa lupamääräyksen 15, jossa määrätään toiminnasta vakituiselle ja loma-asumiselle aiheutuvista melun raja-arvoista. Hakijan mukaan meluselvityksen perusteella voidaan todeta, että murskauksesta lähimmälle asutukselle aiheutuvat melutasot alittavat selvästi lupamääräyksen 15 mukaiset raja-arvot. Hakijan mukaan lupamääräyksen 11 tarkoittamalla, kaukana murskauslaitoksesta sijaitsevalla meluvallilla ei enää ole meluntorjunnallista merkitystä.

Lisäksi toiminnanharjoittaja hakee maa-aineslain 21 § ja ympäristönsuojelulain 199 § mukaista lupaa aloittaa toiminta lupapäätöksen mukaisena muutoksenhausta huolimatta.

ASIAN KÄSITTELY

Hakemuksen vireille tulo

Destia Oy on toimittanut Sysmän tie- ja lupajaostolle 15.2.2024 muutoslupahakemuksen.”

Tiedottaminen

Hakemuksesta on kuulutettu Sysmän kunnan verkkosivuilla 28.3.-29.4.2024. Kuulutuksesta on ilmoitettu Lähi Lehdessä 28.3.2024. Hakemus ja siihen liittyvät asiakirjat ovat olleet kuulutusaikana nähtävillä Sysmän kunnan asiointipisteessä. Hakemuksesta on ilmoitettu kirjeitse lähimmille naapureille (loma- ja asuinrakennukset).

Lausunnot

Asiasta on pyydetty 27.3.2024 terveydensuojeluviranomaisen lausunto. Päijät-Hämeen ympäristöterveys on terveydensuojeluviranomaisena 12.4.2024 päivättyssä lausunnossaan todennut mm. seuraavaa:

"Muutosta haetaan meluntorjuntaan liittyviin määräyksiin.

Ympäristölupamääräyksiä esitetään muutettavaksi siten, että tarpeettomaksi käyneet meluvallit voitaisiin purkaa. Lisäksi murskauskaitoksen sijoittelua koskevan lupamääräystä esitetään muutettavaksi."

Terveydensuojeluviranomaisen tietoon ei ole tullut epäilyjä alueella harjoitettavan toiminnan melusta aiheutuvasta terveyshaitasta tai merkittävästä viihtyvyyshaitasta. Toimija on tarkastellut poistettavaksi esitettävän meluvallin meluntorjunnallista merkitystä laskennallisen meluselvityksen avulla (Promethor Oy 2024). Laskentatulosten perusteella murskevalleja ei enää tarvita estämään melun leviämistä Onkijärven asuin- ja lomarakennuksille. Murskauskaitos sijaitsee louhinnan edettyä eri paikassa kuin aloitusvaiheessa. Toiminnasta aiheutuva kokonaismelutaso on mallinnuksen perusteella alle 40 dB(A) kiinteistöjen pihaalueilla.

Koska melutaso ei ylitä laskentatulosten perusteella valtioneuvoston päätöksen 993/1992 mukaisia melutason ohjearvoja asuin- ja lomakiinteistöillä, ei hakemuksen mukaisille muutoksille ympäristölupamääräyksiin ole estettä terveydensuojelun näkökulmasta."

Hakijalle on varattu mahdollisuus antaa lausunnosta vastine 29.4.2024 mennessä. Hakija ei ole jättänyt vastinetta terveydensuojeluviranomaisen lausuntoon.

Muistutukset

Hakemuksen johdosta jätettiin viisi muistutusta.

Muistutus 1. Onkijärven yksityistie 15.4.2024

"Tien kunnossapito.

Alueelle kuljetaan 4-tieltä erkanevaa Onkijärven yksityistietä pitkin n. 800 m matkan.

Destia Oy:n kanssa on sovittu että se hoitaa tien kunnossapidon (Onkijärventie osalla), johon kuuluu tien sorastus, lanaus, mahdollinen suolaus ja auraus.

Tämän vuoksi Onkijärven yksityistiekunta ei peri Destialta (tai muilta louhosalueen käyttäjiltä) mitään käyttömaksua tien käytöstä.

Meidän tieosakkaiden mielestä tien kunto on ollut varsinkin kesäisin sovittua huonommassa kunnossa.

Olen lähettänyt samasta asiasta muistutuksen 12.7.2020. Siksi pyydän, että tien kunnossapitoa (varsinkin kuopat ja

pölyntorjunta) hoidetan jatkossa tehokkaammin. Mielellään koko tien matkalta 4- tieltä louhokselle asti.

Hyväkuntoinen, sileä tie on kaikkien etu.”

Muistutus 2. Kiinteistöjen 781-410-1-52, 781-410-1-21 ja 781-410-12-9 omistajat 29.4.2024

”1. Ensimmäiseksi haluamme huomauttaa, että Sysmän kunnan sivuilta, asiaa koskevan ilmoitetun aineistosijainnin -- kautta ei ollut saatavissa Destian tuottamaa melumallinnusaineistoa (Promethor Oy 29.1.2024). Pidän asiaa hyvän hallintatavan vastaisena etenkin koska Destia perustaa hakemuksensa kyseiseen materiaaliin.

2. Toiseksi haluamme muistuttaa, että Destia on usein esittänyt lupaehtojensa muuttamista yhtiölle suotuisaan suuntaan ilman mitään konkreettista perustetta. Tämä toimintamalli toistuu myös tämänkertaisessa hakemuksessa. Destian hakemukselle ei esitetä mitään liiketoiminnassa perusteltua tarvetta. Lupaehtoja ei tule lieventää tai muuttaa vain epämääräisen tarkoituksenmukaisuuden vuoksi.

3. Kohdan 2 jatkoksi haluamme muistuttaa, että on itsestään selvää, ettei meluvallien poisto vähennä melutasojen kasvun riskiä vaan riskitaso nousee. Kartta- ja ilmakuvatarkastelussa on selkeästi hahmotettavissa, että meluvallit estävät melun siirtymistä louhosalueelta pohjois-koillisuuntaisesti, jonne muodostuu vallien poistuessa kaikukäytävä louhoksen suuntaisesti. Mikäli meluvallit poistetaan, melutasot eivät kasva suoraan Onkijärven ranta-asutuksen suuntaan vaan kaikukäytävää pitkin Onkijärven pohjoispäähän, josta melu siirtyy esteettömästi vettä pitkin koko järven alueelle. Louhostoiminnan alkuaikoina, ennen meluvallien rakentamista, melutaso järven ranta-alueilla on merkittävä ja häiritsevä.

4. Vastustamme kategorisesti meluvallien poistamista niiden nykyisestä sijainnista kohdassa 3 esitetyin perustein.

5. Destialle ei tule myöntää lupaa maa-aineslain 21 § ja ympäristönsuojelulain 199 § mukaisesti aloittaa toiminta lupapäätöksen mukaisena muutoksenhausta huolimatta.”

Muistutus 3. kiinteistön 781-410-12-11 omistajat 23.4.2024

”Me allekirjoittaneet vastustamme yhteislupapäätöksen 01.012.2020 § 29 muuttamista lupamääräysten 11 (Haluttu muutos: meluvallien poistaminen tai pienentäminen ennen toiminnan viimeistä vaihetta) ja 12 (Haluttu muutos: Meluvalleihin ja asfalttiasemaan sidotun lupamääräyksen poistaminen kokonaan) osalta seuraavin perustein:

1. Rekisteröintimenettely ei sovellu tähän tapaukseen

Asfalttiasema on vielä 1.12.2020 yhteislupapäätöksen mukaan ollut sijoitettava meluvallin taakse (myös jo edellisessä luvassa 2010). Rekisteröintimenettely (YSJ 116§) on tuolloin 2020 ollut jo mahdollista, mutta lupaviranomainen on yhteisluvassa velvoittanut aseman sijoittamisen siitä huolimatta meluvallin taakse, koska aseman toiminta aikaisemmin ilman meluvallin suojaa on aiheuttanut Onkijärven rannan kiinteistöille kohtuutonta melu- ja hajuhaittaa.

Rekisteröintimenettely ei ole ehdoton oikeus, vaan lupaviranomaisella on mahdollisuus kiristää lupaehtoja paikallisten olosuhteiden vuoksi. Tässä käsiteltävässä tapauksessa kohtuutonta haittaa aiheutuu kesäaikaan melun ja aseman käyttämän polttoöljyn käryn leviämisenä läheiselle järveä ympäröivälle loma-asutukselle, mikäli meluvallit puretaan ennen toiminnan loppumista.

Ohessa liitteenä (Liite 1., Onkiniemi ympäristö2) kartta ja satelliittikuva (Liite 2., Onkiniemi satelliittikuva) Onkijärven ympäristön häiriintyvistä kiinteistöistä ja louhosalueen ja asfalttiaseman sijainnista lähellä rantakiinteistöjä.

2. Louhoksen sijainti maastossa korkealla Louhosalueen ja siten myös asfalttiaseman sijainti Onkijärven pinnan tasoon nähden on korkealla. Sijainti korkealla edesauttaa melun ja polttoöljyn käryn leviämistä alas järven rannan kiinteistöille. (Korkeusero järven pinnasta louhoksen etuosaan on 27,7 metriä.) Asfalttiaseman aiheuttamasta kohtuuttomasta melu- ja hajuhaitasta on aiemmilta vuosilta parin vuoden kokemus ajalta, jolloin meluvalleja ei vielä ollut. Asfalttiasema sijaitsi louhosalueen etureunalla, ja vastarannan kiinteistöiltä oli suora näköyhteys asfalttiasemalle. Tästä syystä nykyisten meluvallien poistamista tai pienentämistä ei tule sallia.

Ohessa liitteenä vuodelta 2009 kuva (Liite 3a., Savu ikkunasta, Liite 3b, Asfalttiasema keittiön ikkunasta.) Onnelantie 12:n kiinteistöltä keittiön ikkunasta näkyvästä asfalttiaseman savupatsaasta ja Onnelantie 24:n pihalta näkyvästä asfalttiasemasta., ja kuva (Liite 4., Asfalttiasema risteyksestä.) Onkijärventien ja Onnelantien risteyksestä järven yli näkyvästä asfalttiasemasta.

3. Toiminnan aloitus ennen luvan voimaan tuloa on peruuttamaton; esitetty meluselvitys ja lausunto eivät liity asfalttiaseman toimintaan. Voimassa olevan luvan lupaehtoja ei tule muuttaa höllemmiksi, meluvalleja ei saa poistaa eikä pienentää asfalttiaseman edestä ennen toiminnan viimeistä vaihetta. Jos lupaehtojen höllentäminen kuitenkin hyväksytään, niin lupaa aloittaa meluvallien poisto tai pienentäminen muutoksenhausta huolimatta ei tule sallia. Jos meluvallit poistetaan ennen toiminnan viimeistä vaihetta, tulee määrätä, että alueelle ei saa tuoda asfalttiasemaa edellä mainituista syistä.

Lupaviranomaisen mahdollisuus myöntää lupa toiminnan aloittamiseen ennen valitusten käsittelyä (§ 199) sisältää myös ehtoja, joihin sisältyy mm. se, ettei toiminta ennen luvan voimaan tuloa saa aiheuttaa kohtuutonta haittaa ja että toiminta ei saa olla peruuttamatonta. Tässä kyseessä olevassa tapauksessa molemmat rajoittavat ehdot täyttyvät.

Jos myöhemmät oikeusasteet kumoavat yhteislupaan tehdyt muutokset ja vanha vuoden 2020 lupa jää voimaan, lienee meluvallien uudelleen rakentaminen työlästä, tai sitten alueelle ei voi enää tuoda asfalttiasemaa, jos meluvallit on poistettu.

Ohessa liitteenä kuva (Liite 5., Vastaranta louhokselta.) asfalttiasemalta louhoksen suunnalta Onkijärven yli. Taustalla on näkymä vastarannalle.. Kuva on vuodelta 2009, ilman meluvalleja. Jos tällainen asfalttiaseman sijoittelu sallitaan taas, niin melu- ja hajuhaitta ympäristölle on taas kohtuuton. Lupaa asfalttiaseman sijoittamiselle ilman meluvalleja ei tule myöntää.

Destia Oy:n esittämä laskennallinen meluselvitys ja meluasiantuntijan lausunto (Destia, hakemus s. 2/2) koskee ainoastaan murskausmelua. Asfalttiaseman aiheuttamaa melua ja käryä ilman meluvalleja ei lainkaan mainita. Destia Oy:n muutoshakemuksessa on kyseessä lupamääräysten höllentäminen melun ja hajun osalta koskien asfalttiaseman toimintaa ilman meluvalleja. (Myös murskaus tietysti jatkuisi samaan aikaan.)

Meluasiantuntijan lausunto ei siis huomioi nyt käsittelyssä olevaa asfalttiaseman sijoittelua ja toimintaa ilman melusuojasta, vaan käsittelee murskauksen melutasoja kallioseinämän suojassa. Meluasiantuntijan lausunto ei siis kuulu tähän asfalttiasemaa koskevaan asiaan. Meluvallit rakennettiin aikanaan myös asfalttiaseman aiheuttaman melun takia.”

Muistutus 4. Kiinteistöjen 781-410-6-70, 781-410-6-21 ja 781-410-6-111 omistajat 28.4.2024

”--Vaadimme, että edellä mainitut nykyiseen lupamääräykseen kirjatut kohdat säilytetään ennallaan.

Perustelut

PROMETHOR Oy:n laatiman teoreettisen mallinnuksen mukaan melutaso nykäisten meluvallien pohjois- ja koillisuuntaan nousee merkittävästi, mikäli vallit poistetaan. Todennäköisyys melun kantautumisen lisääntymiselle on ilmeinen etenkin Onkijärven pohjoispään loma-asutukselle.

Kuulohavaintojen perusteella jo tällä hetkellä kuormauksesta sekä maan ja lohkaroiden siirrosta aiheutuva melu vaikuttaa lisääntyneen, syytä tähän emme tiedä. Tapahtuuko toimintaa merkittävästi meluvallien ulkopuolella, siitä meillä ei ole tietoa. Melun

kulkeutumiseen vaikuttaa myös merkittävästi järvi, sää ja tuulen suunta.

Mikäli kohta 12 poistetaan lupamääräyksistä, mahdollistaa se murskauslaitoksen ja asfalttiaseman sijoittamisen louhosalueen koillisosaan, lisäten näin merkittävästi melutasoa alueella. Kaikenlainen toiminta, ei siis pelkästään murskaus, rikotus ja asfalttiasema, tulee sijoittaa meluvallien taakse.

Destia Oy perustelee muutoksia nykyiseen lupaan sillä, että melutasot eivät ylity, vaikka vallit poistetaan. Kuitenkin meluvallien säilyttäminen olisi välttämätöntä asukkaita ja luontoympäristöä ajatellen. Ei ole tarkoituksenmukaista pyrkiä pitämään melutasoa ylärajan tuntumassa.

Toinen seikka, jonka haluamme ottaa esiin tämän muutoshakemuksen ulkopuolelta:

Kuormaus, maa-ainesten siirrot ja etenkin kiviaineksen ajo aiheuttavat merkittävää melu- ja pölyhaittaa Onkijärven pohjoispään vapaa-ajan asukkaille. Perävaunullisten kuorma-autojen melu on merkittävää johtuen tien kunnosta, ajonopeudesta, etenkin perävaunujen kasettien kolinasta – äänet muistuttavat kovaa pauketta.

Vaadimme meluidan rakentamista louhokselle johtavan tien ja ranta-asutuksen väliin.

Edellytämme myös, että soranajossa noudatetaan lupamääräyksissä hyväksytyjä toiminta-aikoja.

Onko ympäristötoimella mitään lain suomia keinoja valvoa ja ohjata Destia Oy:n toimintaa näiltä osin? ”

Muistutus 5. Kiinteistöjen 781—410-6-72 ja 781-410-6-109 omistajat 29.4.2024

”Muistutus Destia Oyn:n hakemukseen yhteislupapäätöksen muuttamiseksi höllentämällä lupamääräyksiä kiinteistöllä Karjosilta 781-410-6-97.

Me allekirjoittaneet vastustamme yhteislupapäätöksen muuttamista ja meluvallin poistamista kokonaan, koska lupaviranomainen on yhteisluvassa 1.12.2020 velvoittanut asfalttiaseman sijoittamisen meluvallin taakse estämään Onkijärven rannan kiinteistöjen melu- ja hajuhaittoja.

Lakeissuon kallioalueen toiminnan laajetessa myös muualta tuotavaan kiviainekseen tulee huomioida Onkijärven yksityistien käytön lisääntyminen raskain kuormin. Tästä johtuen tulee ottaa käyttöön yksityistielain sallima mahdollisuus määrätä elinkehonharjoittajalle (DESTIA) tienkäyttömaksu, jotta tiekutna voi korjata/korjauttaa tietä.

Jos nykyinen meluvalli postetaan minne uusi sijoitetaan, kun asfalttiasema tarvitaan ja sen tulee sijaita meluvallin takana?"

Vastine

Hakijalle on varattu mahdollisuus antaa vastine muistutuksista 3.6.2024 mennessä. Hakija on 16.5.2024 jätetyssä vastineessa todennut seuraavaa:

"Destia Oy on hakenut Lakeissuon kallioalueen maa-aines- ja ympäristölupaam muutosta siten, että alueelle ottamisen alkuvaiheessa rakennetut, nykyisen louhinta-alueen keskivaiheilla sijaitsevat ja lupamääräyksen 11 tarkoittamat meluvallit voitaisiin tarpeettomina purkaa.

Sysmän ympäristöviranomaisen on varannut Destia Oy:lle (myöh. "hakija") mahdollisuuden vastineen antamiseen Lakeissuon kallioalueen maa-aines- ja ympäristöluvan muutoshakemuksesta annettujen muistutusten (5 kpl) johdosta. Destia vastaa kaikkiin muistutuksiin yhteisesti seuraavaa:

Haettu muutos ja sen perustelut

Nyt vireillä oleva hakemus koskee kaukana äänilähteestä sijaitsevien meluvallien purkamista tarpeettomana. Hakemuksessa on perustellusti esitetty, että haettu muutos ei lisää melu- eikä muitakaan ympäristövaikutuksia lähimmälle asutukselle. Hakija katsoo, että muutoksen myöntämiselle on olemassa perusteet, sillä kaukana äänilähteestä sijaitsevat vallit eivät enää vaikuta murskausmelun leviämiseen, vaan melua estävät ensi sijassa kallioseinämät.

Lakeissuon kiviainestuotannon ympäristövaikutusten mittakaava yleisesti

Nykyisen maa-aines- ja ympäristöluvan (Sysmän kunta, tie- ja lupajaosto 1.12.2020) voimassaoloaikana 2020-2023 louhinta- ja murskausmäärä on kaikkina vuosina ollut 7000-8000 m³ltr. Murskausta on tehty seuraavasti:

Vuosi	Murskauspäivien lukumäärä	Toimintajakson ajankohta
2020	0	-
2021	8	Maaliskuu
2022	10	Tammikuu
2023	8	Maaliskuu
2024	Arvio: 6-10 (käynnissä)	Toukokuu

Voidaan todeta, että kiviainestuotantoa on ollut vuosittain erittäin vähän ja se on ajallisesti sijoittunut valtaosin talvikauteen sekä lupaehtojen mukaisesti arkipäiviin. Kiviainestoiminnan aiheuttamaa melua ei voida pitää kohtuuttomana.

Pienten tuotantomäärien seurauksena myös kuljetuksia on

vähän. Keskimäärin alueella käy 1-2 autoa päivässä. Hetkittäin voi olla urakoita, jolloin mursketta ajetaan tietyille työmaalle jonkin aikaa useammalla autolla. Vastaavasti on myös päiviä, jolloin liikennettä ei ole lainkaan. Kuormausta ja kuljetuksia tehdään voimassa olevan maa-aines- ja ympäristölupapäätöksen mukaisesti arkisin ma-pe klo 6:00-22:00 välisenä aikana. Liikenne sinänsä ei ole ympäristöluvanvarainen toiminto, esim. läheisen valtatie 4 liikenne ei edellytä ympäristölupaa.

Vuonna 2009, johon esim. kiinteistön 781-410-12-11 omistajat (nimi muutettu) muistutuksessaan viittaa, louhosta oltiin vasta avaamassa alueen koillispäässä ja toimittiin silloisen lupapäätöksen mukaisesti.

Tämänhetkisen louhintatilanteen vertaaminen 15 vuoden takaiseen tilanteeseen ei ole enää ajankohtaista.

Murskauksen aiheuttamaa melua on sittemmin mitattu useita kertoja, ja melun rajaarvot ovat mittauksissa alittuneet. Tällä hetkellä murskaus sijaitsee yli 100 metrin etäisyydellä meluvalleista. Ympäröivä kallio, jonka taakse murskaus tällä hetkellä sijoittuu, on huomattavasti meluvalleja (korkeus 6 m) korkeampaa. Valleilla ei siksi enää ole merkitystä meluntorjunnan kannalta.

Kaiken kaikkiaan Lakeissuon kiviainesalue ei sijaitse erityisen hiljaisella alueella, vaan alle kilometrin etäisyydellä valtatiestä 4. Onkijärven loma-asutus sijaitsee keskimäärin vain 300-400 metrin etäisyydellä valtatiestä 4, jonka liikenne tuottaa tien läheisyydessä jatkuvaa taustamelua Onkijärven rannoille. Vuosittain erittäin lyhytaikaista, melun raja-arvot alittavaa kiviainestoimintaa ei voida pitää ympäristövaikutuksiltaan merkittävänä tai kohtuuttomana.

Asfaltin valmistuksen lupatilanne ja ympäristövaikutukset

Ajoittainen asfaltinvalmistus siirrettävällä asfalttiasemalla on luvitettu YSL 116 § mukaisella rekisteröintimenettelyllä eli asfaltin valmistus ei kuulu maa-aines- ja ympäristöluvan piiriin. Asfalttiasemaa koskevat VNa 846/2012 mukaiset melutason raja-arvot. Melutasojen saavuttaminen on toiminnanharjoittajaa sitovaa. Oleellista on raja-arvojen saavuttaminen, ei niinkään se, millä järjestelyillä melunhallinta toteutetaan. Melun raja-arvojen saavuttaminen ei näin ollen ole riippuvaista nykyisistä meluvalleista eikä mahdollinen asfalttiasematoiminta ole peruste edellyttää vallien säilyttämistä. Mikäli alueella tulevaisuudessa toimii siirrettävä asfalttiasema, sen melunhallinta toteutetaan silloisen louhintatilanteen ja asfalttiaseman silloisen sijainnin edellyttämällä tavalla. Asfaltinvalmistuksen aiheuttamaa melua on mitattu viimeksi

vuonna 2012, jolloin alueella viimeksi on toiminut päällysteasema. Lakeissuon kiviainesalue oli tuolloin ollut toiminnassa vasta muutaman vuoden ja asfalttiasema sijaitsi louhosalueen ns. alkupäässä, lupa-alueen kaakkoisosassa. Melumittausraportti (Promethor Oy 4.9.2012) on esitetty liitteenä. Tehty mittausta oli ns. pitkäaikainen, koko työpäivän kestävä mittausta. Mittausraportin mukaan:

-Asfalttiaseman toiminnan äännet ovat lähimpien kiinteistöjen kohdalla kuultavissa, mutta vaikutus melutasoa lisäävänä tekijänä on tehtyjen havaintojen perusteella hyvin vähäinen.

-Mittauspisteissä 1 ja 2 tehtyjen mittausten perusteella työpäivänaikainen keskiäänitaso sisältäen kaiken havaitun melun on 43...44 dB. Havaintojen perusteella asfalttiaseman toiminnalla ei ollut vaikutusta tarkastelupisteissä havaittavaan äänitasoon (ajoittaisesta kuulumisesta huolimatta). Näin ollen toiminnan aiheuttama keskiäänitaso mittauspisteisiin on mitattuja keskiäänitasoja pienempi. Edellä esitetyn perusteella suoraan jo mittaus tuloksetkin voidaan päätellä, että asfalttiaseman aiheuttama melutaso täyttää (alittaa) ympäristöluvan loma-asunnoille sovellettavan päiväaikaisen keskiäänitason enimmäisvaatimuksen $L_{Aeq,7-22} \leq 45$ dB. Näin ollen myös asuinkiinteistölle sovellettava päiväaikaisen keskiäänitason enimmäisvaatimus $L_{Aeq,7-22} \leq 55$ dB täyttyy.

-Tehtyjen mittausten perusteella asfalttiaseman toimintaan liittyvän liikenteen aiheuttama päiväaikainen keskiäänitaso on noin 38 dB, mikä täyttää (alittaa) ympäristöluvan loma-asunnoille sovellettavan päiväaikaisen keskiäänitason enimmäisvaatimuksen $L_{Aeq,7-22} \leq 45$ dB. Näin ollen myös asuinkiinteistölle sovellettava päiväaikaisen keskiäänitason enimmäisvaatimus $L_{Aeq,7-22} \leq 55$ dB täyttyy. perusteella toiminnan lähimpiin mahdollisesti häiriintyviin kohteisiin aiheuttama melu ei ollut impulssimaista eikä kapeakaistaista.

Mittausraportti kokonaisuudessaan on esitetty liitteenä. Raportin perusteella voidaan todeta, että asfalttiasematoiminta on ollut ympäristöluvan mukaista, myös melun raja-arvojen osalta. Urakkaluonteista asfaltinvalmistusta on tähän mennessä ollut vain kahtena vuotena. Tilapäistä, melun raja-arvot alittavaa toimintaa ei voida pitää kohtuuttomana. Hakija toistaa, että asfalttiaseman melun raja-arvojen saavuttaminen ei ole riippuvaista nykyisistä meluvälleistä. Mikäli alueella tulevaisuudessa toimii siirrettävä asfalttiasema, sen melunhallinta toteutetaan silloisen louhintatilanteen ja asfalttiaseman silloisen sijainnin edellyttämällä tavalla. Destian käsityksen mukaan ympäristölupapäätöksissä ei voida antaa lupamääräyksiä toiminnalle, joka ei sisälly ko.

ympäristölupaan. Asfalttiasemaa koskeva lupamääräys tulee siksi poistaa maa-aines- ja ympäristöluvasta.

Onkijärven yksityistien käyttö

Destialle tai sen aliurakoitsijalle ei ole tullut yhteydenottoja Onkijärventien yksityistien kunnosta. Jos tiessä havaitaan oleellisia parannettavia kohtia, Destia pyytää Onkijärven yksityistien hoitokuntaa olemaan jatkossa yhteydessä suoraan Destiaan, yhteyshenkilö Matti Laaksonen, p. 040 7593318.

Toiminnan aloittaminen muutoksenhausta huolimatta

Kuten hakemuksessa on esitetty, Destia hakee MAL 21 § ja YSL 199 § mukaista lupaa aloittaa toiminta lupapäätöksen mukaisesti muutoksenhausta huolimatta. Vallin purkaminen ei lisää ympäristövaikutuksia nykytilanteeseen nähden eikä ylipäätään aiheuta peruuttamattomia ympäristövaikutuksia. Lupamääräyksen 15 melun raja-arvot säilyvät ennallaan ja ovat joka tapauksessa toiminnanharjoittajaa sitovia.”

Tarkastus

Lupa-asiaan liittyvä tarkastus on pidetty 22.5.2024, paikalla olivat Maatti Laaksonen (Destia Oy), Eetu Oksanen (toimija) ja Emma Husu (Vs. ympäristönsuojelutarkastaja).

Käsittely hallinto-oikeudessa

Sysmän kunnan tie- ja lupajaosto on kokouksessaan 27.6.2024, § 42 päättänyt Destia Oy:lle myönnetyn yhteiskäsittelyluvan muuttamisesta lupamääräyksien 11 ja 12 osalta. Päätöksessä on myönnetty myös lupa toiminnan aloittamiseen muutoksenhausta huolimatta lupapäätöstä noudattaen.

Asiasta on valitettu Vaasan hallinto-oikeuteen.

Vaasan hallinto-oikeus on päätöksellään 100/2026 30.1.2026 palauttanut asian ympäristönsuojeluviranomaisen käsittelyyn asian käsittelyssä tapahtuneen menettelyvirheen vuoksi.

Asia käsitellään nyt uudestaan niiltä osin kuin sen on tapahtuneen virheen osalta tarpeen. Asian uudelleen käsittelyssä ei ole kuultu asianosaisia, pyydetty lausuntoja, tehty tarkastusta, pyydetty lisäselvityksiä eikä asiaa ole julkisesti kuulutettu, sillä käsittelyssä tapahtunut virhe on tapahtunut päätöksenteko vaiheessa.

SOVELLETUT OIKEUSOHJEET

Ympäristönsuojelulaki (527/2014)
Ympäristönsuojeluasetus (713/2014)
Valtioneuvoston asetus kivenlouhimojen, muun kivenlouhinnan ja

kivenmurskaamojen ympäristönsuojelusta (800/2010)
Laki eräistä naapuruussuhteista (26/1920)
Valtioneuvoston päätös melutason ohjearvoista (993/1992)
Valtioneuvoston asetuksen asfalttiasemien
ympäristönsuojeluvaatimuksista (846/2012)

PÄÄTÖKSEN VOIMASSAOLO

Tämä päätös on voimassa määräaikaaisesti, yhteiskäsittelyluvan (tie- ja lupajaosto 01.12.2020 § 29) voimassaoloajan. Toiminnan olennainen muuttaminen edellyttää uutta lupaa.

MAKSUT JA NIIDEN MÄÄRÄYTYMINEN

Sysmän kunnan ympäristönsuojelun taksan (Sysmän kunnanvaltuusto 18.4.2016 § 11, taksan tarkistus: tie- ja lupajaosto 16.3.2020 § 8) 9 §:n mukaan tuomioistuimen muutoksenhaun johdosta uudelleen käsiteltäväksi palauttaman asian tämän päätöksen mukaisesta käsittelymaksusta vähennetään, mitä samassa asiassa aikaisemmin annetusta ympäristönsuojeluviranomaisen päätöksestä on peritty.

Vakuus

Toiminta voidaan muutoksenhausta huolimatta aloittaa lupapäätöstä noudattaen. Toiminnanharjoittajan tulee asettaa 6000 euron vakuus ympäristön saattamiseksi ennalleen, lupapäätöksen kumoamisen tai lupamääräysten muuttamisen varalle.

Ennen toiminnan aloittamista, hakijan on asetettava Sysmän kunnan ympäristönsuojeluviranomaiselle 6000 euron suuruinen, hyväksyttävä vakuus. Vakuudeksi hyväksytään takaus, vakuutus tai pantattu talletus. Toimintaa voidaan jatkaa voimassaolevan yhteiskäsittelyluvan ehdoilla.

PÄÄTÖKSESTÄ TIEDOTTAMINEN

Päätös

Hakija (sähköisesti)

Tiedoksi

Päijät-Hämeen ympäristöterveys (sähköisesti)
Sysmän kunta (sähköisesti)
Muistutusten ja mielipiteiden jättäneille (sähköisesti tai kirjeellä)

Kuulutus

Päätöksestä kuulutetaan Heinolan kaupungin verkkosivuilla.
Kuulutus julkaistaan myös Sysmän kunnan verkkosivuilla.
www.heinola.fi → kuulutukset
www.sysma.fi → kuulutukset

MUUTOKSENHAKU

Tähän päätökseen saa hakea muutosta valittamalla muutoksenhakuohjeen mukaisesti. Muutoksenhakuohja on tämän päätöksen liitteenä.

LIITE

Valitusosoitus

32. Kevätkatselmusten 2026 yhteenveto

ympltk 10.06.2026
281/11.02.04/2026

Päätös

Esittelijä ympäristöpäällikkö Laitinen, Tarja

Päätösehdotus Ympäristölautakunta päättää

1. merkitä katselmusten perusteella annetut toimenpiteet tiedoksi ja
2. että lautakuntaa informoidaan kehotusten vaikutuksista jälkivalvonnan jälkeen

Toimivalta Hallintosääntö 23.4 §

Valmistelija ympäristönsuojelutarkastaja Piironen Nico, p. 044 743 2237,
etunimi.sukunimi@heinola.fi

Valmistelu Heinolan ympäristölautakunnan kevätkatselmuksien järjestettiin Hartolassa 5.5.2026 ja Heinolassa 18.5.2026. Katselmuksien kohdistuivat kiinteistöihin, joiden epäsiisteistä tai muista haitoista on tullut ilmoituksia rakennusvalvontaan ja ympäristönsuojeluun. Katselmuksista on tiedotettu 9.4.2026 Itä-Häme lehdessä ja kuntien omissa tiedostusvälineissä.

Katselmuksille osallistui puheenjohtaja Pynnösen lisäksi Heinolassa Irja Mällönen-Valkeinen ja Sallamaari Simpanen sekä Hartolassa Sanna-Kaisa Tervala ja Ismo Palm. Näiden lisäksi molemmille katselmuksille osallistui ympäristönsuojelun Nico Piironen, rakennusvalvonnan Jani Hyttinen sekä ympäristönsuojelun korkeakouluharjoittelijat.

Hartolassa katselmoitiin 6 kohdetta, joista toimenpiteisiin on ryhdytty 4 kohteen osalta.

Heinolassa katselmoitiin 17 kohdetta, joista toimenpiteisiin on ryhdytty 10 kohteen osalta.

Tiedoksianto virallinen ote Hartolan kunta
Sysmän kunta

33. Lausunto Lupa- ja valvontavirastolle liittyen Versowood Oy:n Vierumäen puunkyllästämön ympäristölupahakemukseen

ympltk 10.06.2026
614/11.01.00/2026

Päätös

Esittelijä	ympäristöpäällikkö Laitinen, Tarja
Päätösehdotus	Ympäristölautakunta päättää antaa valmistelutekstissä olevan lausunnon Lupa- ja valvontavirastolle Versowood Oy:n Vierumäen uuden puunkyllästämön ympäristölupahakemuksesta.
Toimivalta	Hallintosääntö (3.2.2026 alkaen) 23.4 §
Valmistelija	ympäristönsuojelutarkastaja Kristiina Myller, p. 050-565 1397, etunimi.sukunimi@heinola.fi
Valmistelu	Lupa- ja valvontavirasto pyytää Heinolan kaupungin ympäristönsuojeluviranomaiselta lausuntoa liittyen Versowood Oy:n tekemään ympäristölupahakemukseen. Ympäristölupahakemus koskee uuden puunkyllästämön toimintaa. Hakemuksen mukaan Versowood Oy rakentaa uuden puunkyllästämölaitoksen Vierumäen laitosalueelle osoitteeseen Urajärventie 16, kiinteistöille 111-404-3-181 ja 111-404-3-10. Puunkyllästyksessä käytetään vesipohjaista kuparikyllästettä sekä kupariöljyä. Tuotannon päätuotteet ovat kyllästetty saha- ja höylätavara sekä kyllästetyt pylväät. Kyllästetyt tuotteet varastoidaan kyllästämön läheisyydessä asfaltoidulla aluella tai varastorakennuksessa. Hakemuksessa on esitetty, että toiminnan vaikutukset melutasoon tai ilmanlaatuun ovat vähäiset. Toiminnasta ei myöskään syntyisi prosessijätevesiä eikä lähtökohtaisesti päästöjä maaperään ja toiminta-alueen hulevedet johdettaisiin hulevesijärjestelmään.
Lausunto	Kunnan ympäristönsuojeluviranomaisen lausunto Versowood Oy:n ympäristölupahakemuksesta:

Kemikaalit ja vuotojen hallinta

Hakemuksen mukaan kyllästystoiminnassa käytetään puunsuoja-aineita (kupariöljyä sekä kuparikyllästettä), jotka ovat muun muassa erittäin myrkyllisiä vesieliöille. Tämän lisäksi käytetään säilytysaineita, väriaineita sekä lisäaineita. Yhteensä kemikaaleja esitetään varastoitavan enimmillään 1592 m³, joista suurin osa säiliöissä ja loput IBC-konteissa. Kupariöljy esitetään varastoitavan varastosäiliöissä (2 x 30...40 m³) ja käyttövarastosäiliöissä

(170...200 m³). Kupparikyllästeen tihenne varastoidaan varastosäiliöissä (2 x 30...50 m³) ja laimennettu kylläste käyttöliuossäiliössä (6 x 150...180 m³). Hakemuksen mukaan kemikaalisäiliöt sijoitetaan rakennuksen sisään ja varustetaan suoja-altailla. Kyllästysprosessi on suljettu ja suoja-allastettu ja säiliöiden purkualue varustetaan säiliöauton suurimman lohkon kokoisella suoja-altaalla. Hakemuksesta ei käy tarkalleen ilmi, missä ja millaisissa säiliössä kemikaalit tullaan varastoimaan ja myös säiliöiden koot voivat täsmentyä suunnittelun edetessä.

Kemikaalien varastointi, käsittely ja käyttö sekä kyllästettyjen tuotteiden varastointi tulee kokonaisuudessaan toteuttaa niin, ettei siitä aiheudu poikkeustilanteissakaan maaperän, pohjavesien tai pintavesien pilaantumisen vaaraa. Säiliöiden suoja-altaat tulee olla tiiviitä, kemikaalien vaikutusta kestäviä ja riittävän suuria (1,1-kertainen suurimman yksittäisen säiliön tilavuuteen nähden). Suoja-alden tiiveys tulee tarkastaa säännöllisesti ja puutteet korjata viipymättä. Suoja-aldaisiin kertyneet vuodot ja muut nesteet tulee siivota pois säännöllisesti. Kontit tulee varastoida vuotoalden päällä. Käytettävät säiliöt tulee asianmukaisia ja tarkoitettu kunkin varastoitavan kemikaalin varastoimiseen. Säiliöiden kunto tulee tarkastuttaa säännöllisesti. Mikäli säiliöt ovat kaksivaippasäiliöitä, tulee säiliöissä olla välitilan valvonta (vuotoilmaisoin). Säiliöiden (kupariöljy, kuparikylläste) täyttöpaikat sekä muut paikat, missä ympäristölle tai terveydelle haitallisia kemikaaleja kuormataan, lastataan, puretaan tai käsitellään, tulee olla tiiviisti päällystettyjä/pinnoitettuja ja kulutusta kestäviä. Säiliöautojen tyhjennyspaikan tulee olla allastettu siten, että siihen mahtuu vähintään suurimman kuljetussäiliön tilavuus ja että vuodot ovat kerättävissä talteen. Purkutilanteet tulee olla ohjeistettuja ja tehdä valvotusti.

Vuotojen hallintarakenteissa tulee huomioida vedenhankintaa varten tärkeän pohjavesialueen läheisyys sekä pohjaveden virtaussuunta kohti pohjavesialuetta. Lupamääräyksissä tulee tarvittaessa edellyttää suojausrakenteiden toteuttaminen kaksoispidätyksen periaatteen mukaisesti, mikäli se on riskinarviointiin perustuen tarpeen. Kunnan ympäristönsuojeluviranomainen huomauttaa, että täydennyksessä 22.4.2026 esitettyä (säiliön sijoittaminen suoja-aldaseen) ei voida katsoa kaksinkertaiseksi suojaukseksi, ellei suoja-aldaseen sijoitettu säiliö ole esimerkiksi kaksivaippasäiliö tai varustettu kiinteällä valuma-aldalla.

Hakemuksessa on esitetty, että kylläste- tai käyttökemikaalit voitaisiin vaihtaa toiseen vastaavaan kemikaaliin, mikäli sillä ei arvioida olevan riskianalyysin perusteella vaikutuksia toimintaan. Kunnan ympäristönsuojeluviranomaisen näkemyksen mukaan kemikaalin vaihtamisesta tulee ilmoittaa etukäteen luvan valvontaviranomaiselle. Korvaavan kyllästysaineen tulee olla ympäristöominaisuuksiltaan nykyisessä

ympäristölupahakemuksessa esitettyjä kemikaaleja vastaava. Mikäli aiotaan käyttää ominaisuuksiltaan toisenlaista kemikaalia, tulee ympäristölupa hakea muutosta lupaviranomaiselta.

Kyllästetty sahatavara ja pylväät tulee varastoida tiiviillä pinnoitteella joko varastorakennuksessa tai tiiviisti päällystetyllä asfalttikentällä. Varastoinnista ei saa aiheutua pohja- tai pintavesien pilaantumisen vaaraa.

Hulevedet

Suunnitellun toiminta-alueen uudet rakennukset sekä alueen pinnoittaminen lisäävät läpäisemättömien pintojen määrää ja näin myös syntyvien hulevesien määrää. Toiminta-alueen hulevedet esitetään johdettavan kaivojen ja pintavalunnan kautta toiminta-alueen pohjoisosaan, Vääksyntien läheisyyteen rakennettavaan hulevesijärjestelmään, jossa on viivytyksallas ja sen jälkeen imeytysallas. Viivytyks- ja imeytysaltaan väliin tulee öljynerotuskaivo, näytteenotto- ja sulkuventtiilikaivo sekä padotusventtiili. Onnettomuustilanteissa sulkuventtiilin sulkemalla sammutusjätevedet tai mahdollisesti pilaantuneet hulevedet voitaisiin kerätä talteen viivytyksaltaaseen.

Alueella syntyvät hulevedet tulee johtaa hallitusti esitettyyn hulevesijärjestelmään ja käsitellä niin, ettei niistä aiheudu pilaantumisvaaraa pinta- tai pohjavesille. Sammutusjätevedet tulee pystyä keräämään talteen niin, ettei niiden mahdollisesti sisältämät ympäristölle tai terveydelle haitalliset kemikaalit pääse imeytymään maaperään tai pohjaveteen. Hulevesien käsittelyjärjestelmät tulee pitää käyttökuntoisina säännöllisin huolto- ja kunnossapitotoimenpitein ja niihin kertynyt kiintoaineseos poistaa tarvittaessa. Hulevesien johtamisesta ja imeyttämisestä ei saa aiheutua haitallista vettymistä naapurikiinteistöille tai tiealueelle. Hulevesien laatua tulee tarkkailla hakemuksessa esitettyllä tavalla. Toiminta-alueen päällysteet sekä hulevesijärjestelmä tulee olla valmiit ja käyttökelpoiset ennen kyllästystoiminnan aloittamista.

Pohjavedet

Toiminta ei sijoitu luokitellulle pohjavesialueelle, mutta länsipuolella on toiminta-alueen välittömässä läheisyydessä Syrjälänkankaan vedenhankintaa varten tärkeä pohjavesialue (0608905, luokka 1). Maaperä on hyvin vettä johtavaa myös pohjavesialueen ulkopuolella ja arvioitu virtausuunta toiminta-alueelta on länteen kohti pohjavesialuetta. Hakemuksessa on arvioitu, että suunniteltu toiminta voi vaikuttaa pohjaveden laatuun lievästi (kloridi- ja öljypitoisuuksien nouseminen), mutta vaikutuksen arvioidaan jäävän pieneksi. Pylvästuotantoalueen pohjavesitarkkailussa havaittujen PAH- ja raskasmetallipitoisuuksien katsotaan liittyneen alueen

aiempaan toimintaan eikä näitä arvioida kulkeutuvan pohjaveteen uudessa kyllästämötoiminnassa.

Syrjälänkankaan pohjavesialue on mukana vuonna 2025 julkaistussa Heinolan kaupungin Pohjavesialueiden suojelusuunnitelmassa (Ramboll Oy, 25.9.2025). Kyseisen pohjavesialueen tärkeimmäksi toimenpidesuosituksiksi on nostettu: ”Syrjälänkankaan teollisuusalueella on useita toimijoita, joista kahdella on ympäristölupa. Huomioiden teollisuusalueen sijainti pohjaveden muodostumisalueella sekä vedenottamon läheisyys, on alueelle sijoittuneen toiminnan luonteeseen sekä toimintatapoihin (hulevedet, kemikaalien varastointi, käyttö ja lastaus, onnettomuustilanteisiin varautuminen) kiinnitettävä erityistä huomiota.”

Toiminta tulee järjestää niin, ettei siitä aiheutuvia päästöjä tai haitta-aineita päädy pohjaveteen normaali- tai poikkeustilanteissa. Kyllästämötoiminnan pohjavesivaikutuksia tulee seurata vähintäänkin hakemuksessa esitetyssä laajuudessa. Tarkkailusuunnitelma tulee edellyttää päivittämään uuden ympäristöluvan mukaiseksi ja pitämään ajan tasalla.

Hakemuksessa on mainittu, että alue tullaan päällystämään toiminta-alueen osalta (kappale 6.8.3). Kappaleessa 9.1 on ehdotettu lupamääräykseksi, että uuden kyllästämön toiminta-alue päällystetään tarpeen mukaan kestopäällysteellä (yksinkertainen tavallinen asfaltti). Huleveden esisuunnitelmassa on esitetty, että piha-alueen pinnoitteena on asfaltti. Hakemuksesta ei käy yksiselitteisesti ilmi, mitkä toiminta-alueen osat tullaan päällystämään tai mille alueille tulee kestopäällyste. Kestopäällyste on olennainen osa maaperän ja pohjaveden pilaantumisen ehkäisemistä sekä hulevesien hallittua johtamista. Lupamääräyksissä tulee selkeästi määrittää, mitkä alueet tulee päällystää kestopäällysteellä.

Päästöt ilmaan ja hajuhaitat

Hakemuksessa esitetään, että uuden kyllästämöalueen toiminnan vaikutukset ilmanlaatuun ovat vähäiset eikä toiminnasta arvioida muodostuvan hajua. Mahdollisia päästölähteitä olisivat liikennöinnin lisääntyminen sekä puutavaran kuivaaminen. Puunsuoja-aineiden käytöstä ei arvioida aiheutuvan merkittäviä ilmapäästöjä.

Toiminta tulee järjestää niin, ettei siitä aiheudu kohtuuttomia hajuhaittoja lähiympäristöön tai viihtyvyyden vähentymistä. Lupamääräyksissä tulee asettaa velvollisuus vähentää sekä hallita mahdollisesti syntyviä hajuhaittoja sekä velvollisuus ryhtyä toimenpiteisiin, mikäli ennalta-arvaamattomia haittoja ilmenee. Vaikka suunnitellun toiminnan ilmapäästöt ja hajuhaitat olisivatkin vähäisempiä verrattuna kreosootin käyttöön, se ei ole peruste olla

toteuttamatta toimintaa niin, että siitä syntyy mahdollisimman vähän hajuhaittoja ja päästöjä ilmaan. Uuden kyllästämölaitoksen käyttö tulee toteuttaa niin, ettei se yksin tai yhdessä toiminnanharjoittajan muun kyllästystoiminnan kanssa lisää alueen hajuhaittoja. Hajuhaittojen ehkäisy tulee huomioida etenkin kemikaalien käsittelyssä ja siirroissa, prosessin aikana, kyllästysylinterien avaustilanteissa sekä kyllästetyn puun varastoinnissa.

Kunnan ympäristönsuojeluviranomaisen näkemyksen mukaan paikalliset asukkaat tietävät hajulähteen, joten tästä syystä kyllästämötoiminnan hajuhaitoista ei useinkaan ilmoiteta. Vierumäen kyllästämötoiminnasta aiheutuvat hajut ovat kuitenkin usein havaittavissa esimerkiksi Vääksyntiellä (Mt 313) tai Valtatiellä 4. Niistä on tullut myös viranomaiselle haittailmoituksia tai kyselyitä, jotka ovat myös hakijan tiedossa.

Melu

Ympäristölupahakemuksen mukaan toiminnasta aiheutuva melu on vähäistä ja nykyisen melun kanssa samantasoista. Liikennemelu on ilmoitettu hankealueen ympäristön merkittävimmäksi melunlähteeksi ja itse toiminnan suurin melunlähde on työkoneet. Laitoksen toiminta-ajoiksi on ilmoitettu klo 6-22 viitenä päivänä viikossa ja kyllästystoimintaa tehtäisiin satunnaisesti myös viikonloppuisin ja yöaikaan. Vaikka arvioitu meluhaitta ja vaikutus nykyiseen melutilanteeseen olisikin vähäinen, tulee uudelle kyllästystoiminnalle silti asettaa päivä- ja yöaikaiset meluraja-arvot. Melutasot tulee tarvittaessa selvittää mittauksin.

Tiedoksianto

virallinen ote

LVV:n sähköinen asiointipalvelu

34. Ympäristöluvan rauettaminen, Keihäsniemen kivenmurskaus, 81-404-3-253, Hartola, Pekka Carlson

ympltk 10.06.2026
579/11.01.00/2026

Päätös

Esittelijä ympäristöpäällikkö Laitinen, Tarja

Päätösehdotus Ympäristölautakunta päättää, että

1. Pekka Carlsonille 1.6.2011 Y1/2011 Hartolan kunnan myöntämä ympäristölupa soran murskaamiselle Hartolan kunnan Kalhon kylässä, tilalla 81-404-3-253 raukeaa ja

2. Kohde poistetaan ympäristönsuojelun valvontaohjelmasta ja luvan raukeaminen merkitään valtakunnalliseen ympäristönsuojelun YLVA-tietojärjestelmään.

Toimivalta Toimivaltainen viranomainen on ympäristönsuojelulain (527/2014) 88 §:n mukaisissa päätöksissä kunnan ympäristönsuojeluviranomainen. Heinolan 3.2.2026 alkaen voimassa olevan hallintosäännön (Valtuusto 2.2.2026 3 §) mukaan ympäristönsuojeluviranomaisena toimii ympäristölautakunta.

Valmistelija ympäristönsuojelutarkastaja Piironen Nico, 044 743 2237, etunimi.sukumini@heinola.fi

Valmistelu Pekka Carlson on ollut yhteydessä Heinolan kaupungin ympäristönsuojeluun maanantaina 18.5.2026 koskien Keihäsniemen kivenmurskaus ympäristölupaa, jonka Hartolan kunnan ympäristölautakunta on myöntänyt 1.6.2011 Y1/2011. Ympäristöluvasta oli valitettu Vaasan hallinto-oikeuteen. Vaasan hallinto-oikeus on antanut asiasta päätöksen 23.11.2012 ja hylännyt valituksen, mutta muuttanut osaa lupamääräyksistä. Tämän jälkeen ympäristölupa on saanut lainvoiman.

19.5.2026 ja 21.5.2026 asiaa on käsitelty puhelimitse. Pekka Carlsonin mukaan ympäristöluvan kanssa oli saman aikaisesti vireillä maa-ainelupahakemus, josta myös valitettiin. Maa-aineluvulle ei myönnetty lupaa. Tämän johdosta murskaustoimintaa ei ole koskaan aloitettu. Voimassa olevaa ympäristölupaa ei ole rauetettu.

Hartolan ympäristönsuojelun tietojen mukaan murskauslaitoksen toimintaa ei ole aloitettu. Ympäristönsuojeluviranomainen on

keskustellut puhelimitse Pekka Carlsonin kanssa, että lupa rauetetaan.

Asiasta ei ole pyydetty lausuntoja, asian vireilläolosta ei ole ilmoitettu eikä muita asianosaisia ole kuultu, koska asian ei voida katsoa olennaisesti vaikuttavan yleisiin ja yksityisiin etuihin.

Perustelut

Ympäristönsuojelulain (527/2014) 88 §:n 2 momentin mukaan lupaviranomainen voi päättää, että lupa raukeaa, jos toimintaa tai sen aloittamisen kannalta olennaisia toimia ei ole aloitettu viiden vuoden kuluessa luvan lainvoimaiseksi tulosta tai lupapäätöksessä määrätyn tätä pidemmän ajan kuluessa. Lupa raukeaa, koska toiminnanharjoittaja ei ole aloittanut toimintaa viiden vuoden kuluessa luvan lainvoimaiseksi tulosta.

Maksu

Heinolan, Hartolan ja Sysmän ympäristönsuojelun palvelutaksan mukaan (Ympäristölautakunta 18.2.2026 § 12) 19.2.2026 alkaen peritään 60 € / tunti ympäristönsuojelulain 88 §:n mukaisten päätösten käsittelystä. Täten maksettavaa kertyy 2 tuntia x 60 € = 120 €.

Sovelletut oikeusohjeet

Ympäristönsuojelulaki (527/2014) 88 §, 94 §, 96 §, 190 § ja 205 §

Tiedoksianto

Lupa- ja valvontavirasto (kirjaamo@lvv.fi)
Hakija, Pekka Carlson

Kuulutus

Päätöksestä kuulutetaan Heinolan kaupungin verkkosivuilla.
www.heinola.fi > kuulutukset
Kuulutus on toimitettu julkaistavaksi myös Hartolan kunnan verkkosivuilla.

MUUTOKSENHAKU

Tähän päätökseen saa hakea muutosta valittamalla muutoksenhakuohjeen mukaisesti. Muutoksenhakuohje on tämän päätöksen liitteenä. Maksusta haetaan muutosta samassa järjestyksessä, kuin päätöksestä.

35. Viranhaltijapäätökset

Luvaltk

Päätös:

Esittelijä johtava rakennustarkastaja Juha Mara

Päätösehdotus Ympäristölautakunta päättää:

1. merkitä päätökset tiedokseen ja
2. todeta, että se ei käytä otto-oikeuttaan tehtyihin päätöksiin.

Toimivalta Hallintosääntö 28 §

Valmistelu Kooste ympäristölautakunnan alaisten viranhaltijoiden päätöksistä ajalta 21.4.-31.5.2026 on esityslistan liitteenä.

Halutessaan tarkempia tietoja päätöksen perusteluista tai liitteistä toimielimen jäsen voi pyytää niitä tutustuttavakseen toimielimen pöytäkirjanpitäjältä.

Julkiset viranhaltijapäätökset ovat nähtävänä päivittäin verkkosivuilla www.heinola.fi/kaupunki-ja-paatoksenteko/viranhaltijapaaatokset.

Liitteet

- 1 Ympäristölautakunnan alaiset viranhaltijapäätökset ajalta 21.4.-31.5.2026

36. Päätöksiä ja tiedoksiantoja

Luvaltk

Päätös

Esittelijä

johtava rakennustarkastaja Juha Mara

Päätösehdotus

Ympäristölautakunta päättää merkitä asiat tiedoksi.

Valmistelu

Ympäristönsuojelulle on saapunut seuraavia päätöksiä ja tiedoksiantoja:

- Lupa- ja valvontaviraston lausunto 11.5.2026 - Tarkkailusuunnitelmaesitys, Kuorekosken eli Paasonkosken padon osittainen purkaminen, pohjapadon rakentaminen ja kalataloudellinen kunnostus, Heinola
- Lausunto, Heinolan kaupungin ympäristönsuojelun lausunto Meijerin alueen asemakaavamuutoksesta, Sysmä
- Päijät-Hämeen lintutieteellinen yhdistys ry:n kirje 29.3.2026 - Pääskyjen suojelutoimet
- Lupa- ja valvontaviraston päätös 16.4.2026 - Luonnonsuojelualueen rauhoitusmääräyksistä poikkeaminen, sähköverkon saneeraus - Arvilan yksityinen luonnonsuojelualue (YSA204437), Heinola
- Lupa- ja valvontaviraston päätös 17.4.2026 - Luonnonsuojelualueen rauhoitusmääräyksistä poikkeaminen, Aukeasuon ennallistaminen - Koluojan yksityinen luonnonsuojelualue (YSA268195), Sysmä
- Päijät-Hämeen ympäristöterveyden / Hollolan kunnan ympäristöterveyslautakunnan kokous 26.5.2026, kutsu ja esityslista
- Lupa- ja valvontaviraston päätös 20.5.2026 - YSL 118§:n mukainen tilapäistä melua tai tärinää aiheuttava toiminta, Enduron MM-osakilpailu 21.-24.5.2026, Iitti, Lahti, Heinola - Salpausselän Moottorikerho ry
- Elinvoimakeskusten päätös 13.5.2026, KAS/1137/2026 - Nuoramoisten luonnonsuojelualueen perustaminen, YSA276123, Sysmä

10.06.2026

- Lahden seudun jätelautakunnan lausuntopyyntö ja ote pöytäkirjasta 21.5.2026 § 3 - Ehdotus jätehuollon palvelutasoksi vuoteen 2030
- Lahden seudun jätelautakunnan lausuntopyyntö ja ote pöytäkirjasta 21.5.2026 § 4 - Ehdotus jätehuoltomääräyksiksi 1.1.2027 alkaen
- Lahden seudun jätelautakunnan lausuntopyyntö ja ote pöytäkirjasta 21.5.2026 § 5 - Ehdotus jätetaksaksi 1.1.2027 alkaen
- Ote Lahden seudun jätelautakunnan pöytäkirjasta 21.5.2026 § 6 - Lahden seudun jätetaksa 1.7.2026 alkaen
- Ote Päijät-Hämeen ympäristöterveyslautakunnan pöytäkirjasta 26.5.2026 § 27 - Talousarvion toteutuminen 2026 Päijät-Hämeen ympäristöterveys 1-4 2026
- Elinvoimakeskuksen päätös 28.5.2026, KAS/1228/2026 - Tepoonjärven Aukeasuon luonnonsuojelualueen perustaminen, YSA276163, Sysmä

Asiakirjat ovat nähtävänä CloudMeeting Tiedostot-kansiossa.